

VOMI

**VERENIGING
OUD MILITAIREN
INDIËGANGERS**

SOBAT

L.S.,

In 1988 onthulde Z.K.H. Prins Bernhard in Roermond het Nationaal Indië-monument 1945-1962. Sindsdien hebben tienduizenden sobats veelal met hun echtgenotes - een of meer keren een bezoek aan dat monument gebracht om er een paar ogenblikken stil te staan bij het grote offer dat zoveel wapenbroeders destijds overzee hebben gebracht. Voor Koningin en vaderland, maar zeker ook voor de orde en rust in die grote overzeese archipel. In 1990 zijn bij het monument nog 18 grote zuilen gebouwd waarop de namen van de 5843 omgekomen Indië-militairen zijn gegraveerd.

De bouw van het monument heeft in totaal rond een miljoen gulden gevestigd. Voor het optrekken van de zuilen heeft de Minister van Defensie de helft daarvan op tafel gelegd. Honderdduizenden guldens zijn in korte tijd door de Indië-militairen zelf bijeengebracht. Daardoor is het ook een monument van ons allemaal samen geworden.

De Minister van Defensie heeft ook de zware financiële last van het periodiek groot onderhoud van onze schouders weggenomen. Wat voor de stichting overblijft zijn de lasten van de - wat oneerbiedig gezegd - exploitatie (zoals b.v. de energierekening tot een bedrag van ± f 6000,- per jaar, de kosten van assurantie ad ± f 3000,- per jaar en de kosten van de jaarlijkse nationale herdenking. Om al die kosten te kunnen blijven voldoen vragen wij u toe te treden tot de in de stichtingsstatuten verankerde groepering "Vrienden van het monument". U kunt dat doen door jaarlijks een bedrag (minimaal f 25,-) in de kosten bij te dragen.

Wij stellen daartegenover de belofte, dat wij u periodiek op de hoogte houden van alles wat er rondom het monument gebeurt. En u ontvangt een kleurrijk certificaat dat bevestigt dat u Vriend van het monument bent geworden.

Voor uw hopelijk royale bijdrage zijn wij u bij voorbaat dankbaar en erkentelijk.

Namens het bestuur van de stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962,

Betty de Klerk, secr.

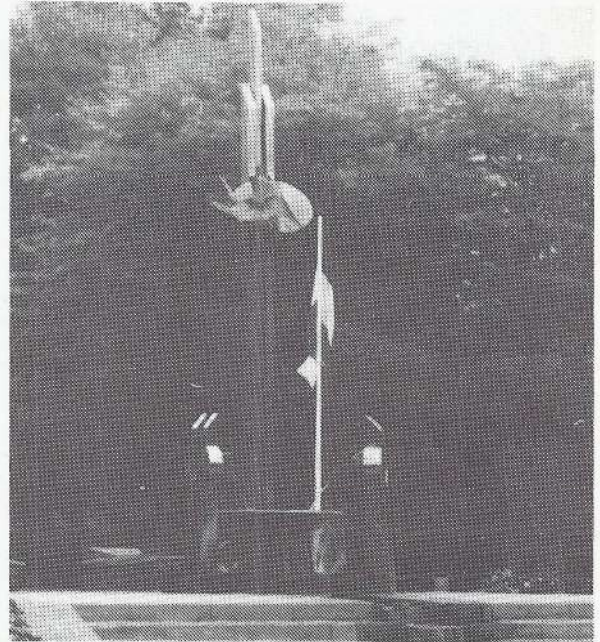

Foto: Nationaal Indië-monument te Roermond

*Elk jaar vindt op 7 september om 14.00 uur
bij dit monument een
Nationale Dodenherdenking plaats.*

Secretariaat:
Mauritslaan 1, 6074 AS Melick. Telefoon 04752 - 2094
Bankrelatie: Rabobank Roermond, gironummer 1049241
rekeningnr. 174174039.

INDONESIË

PRIVACYTOURS

Dit zijn verzorgde reizen op individuele basis, opgesteld aan de hand van uw wensen en uw reisbudget. Geen minimum aantal passagiers vereist.

U bepaalt uw eigen tempo, reisroute en reisduur. Ook stelt u zelf de vertrekkdatum en de maatschappij, waarmee u wenst te vliegen vast.

Bij aankomst op uw bestemming wordt altijd voor vervoer en opvang gezorgd. De gewenste accommodatie, het vervoer en excursies zijn vooraf gereserveerd. Bovendien kunt u zich in geval van onvoorziene problemen altijd wenden tot onze Nederlands sprekende hoofdvertegenwoordiger in Jakarta.

Geïnteresseerd? Vraag dan om onze brochure "Privacy Tour Indonesië".

GROEPSREIZEN

Wenst u liever in groepsverband te reizen? Dan hebben wij voor u het AURORA/KLM OOR programma. Er wordt in rustig tempo en met kleine groepjes gereisd onder leiding van lokale engelsprekende gidsen.

Vraag bij interesse om de brochure.

TICKET VERKOOP

Als erkend IATA-Agent, dus luchtvaart-specialist, leveren wij vliegbiljetten van welke luchtvaartmaatschappij dan ook en naar iedere bestemming ter wereld. Natuurlijk hebben wij ook de "speciale" tarieven, zoals bijvoorbeeld 60+ tarieven (uitsluitend voor USA en CANADA).

AURORA TRAVEL SERVICE B.V. (ANVR/SGR nr. 1502/IATA)

Clauskindereweg 28-29, 1069 HN Amsterdam. Tel. 0206199377/6199396 (zaterdag telefonisch niet bereikbaar).
Kantooruren: maandag t/m vrijdag 09.00 - 17.00 uur. Zaterdag 09.00 - 12.00 uur.

Inlichtingen omtrent prijzen, dienstregelingen, afvaartaandata, enz. worden verstrekt volgens de laatste in ons bezit zijnde gegevens, echter onder alle voorbehoud.
Registratie K.v.K. Amsterdam 147459

STICHTING VETERANEN-PLATFORM

Hoe wordt u lid van de Stichting Veteranen-Platform?

Door u aan te sluiten bij één der bestaande militaire verenigingen. Deze verenigingen zijn aangesloten bij het Veteranen-platform. U kunt dit bereiken door lid van onze vereniging te worden waarbij vele oud Indië-militairen zijn aangesloten. Stort uw contributie f 27.50 per jaar op een der onderstaande postrekeningen op naam van de penningmeester van uw provincie. Het Veteranen-platform vertegenwoordigt nu reeds circa 60.000 leden van de gezamenlijke verenigingen. (Indië - militair - weest solidair, wordt lid van de Vereniging Oud Militairen Indiëgangers.)

Oost Brabant

J. Swinkels, Zelt 8, 5066 PK Moergestel, tel. 042431452, giro 5123266.

Overijssel

G. v.d. Sluis, De Hoge Kampen 8, 8141 VL Heino, tel. 05729-2872, giro 0420704.

Rivierland

D.P. Arisman, Creutzbergstraat 55, 6823 EJ Arnhem, tel. 085434521, giro 5189414.

Drenthe

B. V. Parklaan 3, 7822 EA Emmen, tel. 05910-12793, giro 6525.

Groningen

J. Bakken, W.H. Bosgrastraat 149, 9665 PK Oude Pekela, tel. 05978-12409, giro 0258696.

Noord-Holland

J. Harmsen, Egelantierlaan 26, 2015 KJ Haarlem, tel. 023-240010, giro 0497667.

Utrecht

A.G. de Goey, van Mussenbroekstraat 8, 3514 XK Utrecht, tel. 030719560, giro 0522347.

Veluwe

J.J.C. Stramrood, Binnenhof 36, 6715 DP Ede, tel. 08380-38160, giro 0390224.

West Brabant

G.M. van Gils, Voorvang 106, 4817 DJ Breda, tel. 076-874252, giro 0501384.

Zeeland

J. de Neef, Molenstraat 132a, 4424 AH Wemeldinge, tel. 011921416, giro 0529862.

Zuid-Holland Noord

C. Henkelman, Pippelingstraat 34a, 2564 RJ Den Haag, tel. 0703682440, giro 0532172.

Zuid-Holland Zuid

Th. de Bart, van Karnebeekstraat 34, 3317 KX Dordrecht, tel. 078176893, giro 5536274.

Bestuur

D. Mennens, Lijsterlaan 12, 3055 CH Rotterdam, tel. 010-4186239, giro 4239398.

SOC reizen

De reisorganisatie SOC-Reizen heeft een speciale afdeling voor het organiseren van reizen 'op maat'. In samenwerking met haar eigen touroperator in Jakarta kunnen er reizen georganiseerd worden voor allerlei groepen en gezelschappen en dus ook voor u als oud-militair. Juist u heeft speciale herinneringen aan bepaalde plekken in het magische land Indonesië.

SOC-Reizen biedt u de mogelijkheid om:

- * een eigen reisprogramma samen te stellen waarin u vele geliefde plaatsen in op kunt nemen om nogmaals te bezoeken.
- * zeer voordelig in groepsverband uw eigen groepsreis te maken.
- * in een klein, door u zelf geselecteerd, gezelschap te reizen.
- * van de bekende routes af te wijken.
- * een geplande reis met speciale bestemmingen die van belang zijn voor een bepaald legeronderdeel, bekend te maken bij alle belanghebbenden.
- * ook voor uw partner de reis interessant te maken.
- * voor uw vertrek kennis te maken met uw reisgenoten tijdens een speciale informatie-bijeenkomst.

Mocht u interesse hebben in een samenwerking met SOC-Reizen dan kunt u contact opnemen met onze medewerker die heet F.J.A. Houben. Geheel vrijblijvend komen wij graag een praatje maken met bestuursleden en andere geïnteresseerden die van plan zijn binnenkort een reis naar Indonesië uit te schrijven.

We horen graag van u:

**SOC-Reizen,
Willemstraat 1c,
5611 HA Eindhoven,
tel. 040-460400.**

Ook SOC-Reizen voor:

- * vliegtickets
- * georganiseerde groepsreizen, max. 20 pers.
- * rent-a-car arrangementen, auto met chauffeur
- * individuele arrangementen in het Verre Oosten.

**VRAAG ONZE 100 PAGINA'S DIKKE
REISBROCHURE AAN!**

Vereniging Oud Militairen Indiëgangsters

K.v.K. ARNHEM V. 123191

Corr. adres:
Brongras 68
3068 PB Rotterdam

6e jaargang, nummer 16
April 1991

Jaarcontributie minimaal f 27,50
inclusief 6x per jaar "Sobat"

Ereleden

J.W.J. in den Berken
Mevr. I.J. Zantinge-Edens

Raad van Advies

Brigade-Generaal der Fuseliers R. Boekholt
adj. in b.d. H.M. de Koningin
commandant KTOM "Bronbeek"
Brigade-Generaal b.d. Ridder MWO W. Epke
Kolonel de Grenadiers L.F.J. van Breugel
Chef Staf "1e Divisie 7 december"
Luitenant-Kolonel W. van Ooyen,
Stafofficier van de Inspecteur-Generaal
der Krijgsmacht
Luitenant-Kolonel der Artillerie b.d.
M.M. Bakker

Dagelijks Bestuur

Voorzitter: J. Dijkema
Vice Voorzitter: G. Determan
Secretaris: G. Determan, Brongras 68
3068 PB Rotterdam tel. 010-4206138
Bestuurslid: Drs. T. Lentz, Zuylenburg 7,
3904 JT Veenendaal
Penningmeester:
D. Mennens, Lijsterlaan 12
3055 CH Rotterdam, tel. 010-4188239
Postbanknummer 42.39.398
Amrobanknummer 45.8591.300
t.n.v. Vereniging Oud Militairen Indiëgangsters
Rotterdam

Ledenadministratie

N. den Hollander
Staringstraat 218, 5343 GL Oss,
tel. 04120-25109

Public Relations

G. Achterhof
Veldakkers 56, 7841 AH Sleen,
tel. 05916-1449

Redactiecommissie

J.P.C. Rausch
Kon. Wilhelminalaan 387, 2274 AK Voorburg
tel. 070-3857934
R. Grit
nr. 90, 9458 TD Balloo
tel. 05924-1361
J. Zwaan,
Lijzijde 45, 1034 KN Amsterdam
tel. 020-6319151

Filmdienst

J. de Wit, Molenbrink 60
2553 GR Den Haag
tel. 070-3977822

Correspondentie

1. Opgave nieuwe leden, adreswijzigingen en inlichtingen omtrent contributie betalingen te richten aan de leden-administrateur.
2. Zaken, de vereniging betreffende, richten aan de secretaris dagelijks bestuur.
3. Kopij: oproepen, ingezonden stukken en afdelingsnieuws richten aan redactie J.P.C. Rausch.

"De Delegatie 2"

De inhoud van ingezonden artikelen welke worden opgenomen in ons orgaan de Sobat, betekent niet noodzakelijkerwijs dat het VOMI-bestuur deze mening deelt. Zij zijn voor rekening van de auteur onder verantwoordelijkheid van de redactie.

In het laatste nummer van de Sobat heeft een artikel gesticht van ons geacht lid de heer J. Zwaan onder de titel "De Delegatie", welke inhoud voor rekening van de schrijver komt.

Dit artikel heeft wat vragen opgeroepen bij enkele leden "of de VOMI zich tegen de Fim keert." Dit is niet juist, het bestuur streeft ernaar te tonen dat een gezamenlijk optreden de enige manier is om onze doelstelling te verwezenlijken.

In een gesprek met de heer Zwaan laat deze duidelijk blijken dat hij niet de bedoeling heeft gehad zich tegen de Fim af te zetten maar alleen duidelijk te maken dat heer de Graaff in zijn persbericht suggereerde mede namens de twee verenigingen een officiële delegatie van veteranen te leiden in Indonesië terwijl hij daarvoor geen opdracht heeft gekregen.

In die context moet dan ook de zinsnede van rivaliserende organisaties en de animositeit tussen de verenigingen worden gelezen.

Indien het bestuur geweten zou hebben dat het artikel verkeerd uitgelegd zou kunnen worden ware het beter geweest het gepubliceerde te voorzien van een commentaar: dat het VOMI-bestuur verklaart te streven naar een goede samenwerking met de Fim, hetgeen o.a. tot uitdrukking komt in onze bereidheid tot een gezamenlijke Raad van Advies.

Hopelijk is het ontstane misverstand hiermede opgelost en de discussie gesloten.

J. Dijkema
voorzitter.

Van de bestuurstafel

Nieuws van het Veteranenplatform

Vereniging Oud-Militairen Indië-gangers, Arnhem

Opstelling gesprekspunten van de algemene ledenvergadering, gehouden op 18 maart 1991.

Opening door voorzitter met herdenking van hen die ons na de vorige ledenvergadering zijn overleden.

Voorzitter bracht o.a. hulde aan de initiatiefnemers van de VOMI die kans hebben gezien drs. v.d. Mei door de regering naar voren te laten schuiven, waardoor zeer veel op gang werd gebracht.

Ingekomen stukken. Bericht van de Kas Controle Commissie. Aan de penningmeester werd décharge verleend.

Brief van de afdeling Zeeland om de circulaire van de heer Meijler te bespreken. Kwestie afgehandeld.

Verslag ledenvergadering 15/10/'90. Vraag van Noord-Holland omtrent de commissie "Op naar Den Haag". Hr. Achterhof (PR) zegt dat er veel in beweging is. Als verwachtingen PR-man niet worden bewaarheid, dan in de loop van het jaar de commissie bijeenroepen.

Jaarverslag penningmeester. Cijfers werden behandeld. Nieuwe Kas Controle Commissie: de heren Maris (Noord-Holland) de Jong (ZHZ) en Martens (Utrecht).

Sociaal jaarverslag. Sommige leden vinden dat behandeling soms erg veel tijd in beslag neemt. In 1990 werden 390 gevallen behandeld; voor 1991 moet worden gerekend met verdubbeling.

Bestuursverkiezing. Herkozen zonder tegenkandidaten de heren Dijkema en Bridié. Gekozen als 7e bestuurslid de heer T. Lentz.

Oost-Gelderland. Deze afdeling heeft geen bestuur. Afd. Rivierenland is bereid als pleegmoeder op te treden, bijv. door het vormen van kring.

Hr. Zwaan vraagt aan bestuur op richtingsvergadering te beleggen voor de afdeling Flevoland.

Van de rondvraag werd goed gebruik gemaakt.

DE/04891 Rotterdam, 29 maart 1991

Opstelling gesprekspunten 26e vergadering huidige bestuur op 12/3/'91

Opening door voorzitter, gevolgd door mededelingen.

De heer Achterhof heeft gesprek gehad met de heer Henssen omtrent Stichting Dienstverlening Veteranen. Hierbij zijn ca 25 punten aan de orde gekomen.

De heer Mennens deelt mede dat door VP getracht zal worden 3x een half uur TV-zendtijd voor veteranen te krijgen.

Het rapport Thoenes wordt vóór 20/3/'91 in een AB-vergadering van het VP besproken.

Voorzitter vraagt zich af waar schriftelijk en officieel is vastgelegd wat een veteraan is en wat zijn/haar rechten zijn.

Verslag bijeenkomst 5/2/'91 werd onveranderd goedgekeurd.

Ingekomen post. Voor de komende ledenvergadering van juli 1991 kan de VOMI terecht bij de mariniers in Doorn. Voor de november-vergadering zal een ander onderkomen moeten worden gezocht.

Bestuursverkiezing. Rondschrijven van de heer Meijler behandeld. Wachten resultaat ledenvergadering af.

Financiën. Cijfers 1990 en 1991 besproken i.v.m. behandeling op de ledenvergadering.

Raad van Advies. Wij wachten op berichten van hen.

Jaarverslag secretaris: accoord.

Rondvraag. Hr. Mennens deelt mede dat door uitbreiding andere verplichtingen er voor hem geen tijd meer is voor het veteranenplatform. Stelt voor dat hr. Lentz zijn plaats inneemt. Voorzitter zegt dat hr. Lentz hiermede accoord is. Hr. Mennens wordt dan de tweede man i.p.v. de heer Bridié.

Hr. Bridié gaf verslag van gesprek van hem samen met de heren Topée (ZHZ) en de Jong (ZHZ) met de heer Henssen van Defensie.

De heer Topée zal worden verzocht als vice-voorzitter van de Soc. Commissie te gaan fungeren.

Volgende bijeenkomst vastgelegd voor 9 april 1991.

"Het meldingsformulier voor het Draaginsigne Gewonden is thans beschikbaar. Aan degenen die zich in het verleden telefonisch of schriftelijk hebben opgegeven, is het formulier inmiddels toegezonden. Uiteraard staat het een ieder vrij om zelf bij het secretariaat van het Comité (Postbus 20701, 2500 ES 's-Gravenhage) schriftelijk of telefonisch (070 - 3187764) een formulier aan te vragen. Zodra het ingevulde en ondertekende formulier door het Comité is ontvangen, wordt betrokkene daarvan schriftelijk in kennis gesteld en geïnformeerd over de verdere gang van zaken. Tot zover de informatie m.b.t. aanmeldingen voor het Draaginsigne Gewonden.

Rapport Prof. dr. P. Thoenes

In zijn beleidsnota "Zorg voor Veteranen in Samenhang" van maart 1990 concludeerde de Minister van Defensie dat het gewenst was de maatschappelijke erkenning van Veteranen te bevorderen. Daarop werd in mei 1990 een commissie ingesteld onder voorzitterschap van Prof. dr. P. Thoenes, met als opdracht "te onderzoeken op welke wijze en onder welke voorwaarden op verantwoordelijke wijze voorlichting gegeven kan worden over de betekenis van betrokkenheid bij oorlogsgeweld in de belevingswereld van veteranen, en hierover rapport uit te brengen over de resultaten en conclusies van dat onderzoek en aanbevelingen te doen die wenselijk worden geacht."

De Commissie Maatschappelijke Erkenning Veteranen, waarin namens het VP de heer R.J. Lach de Bèze zitting had, ging onmiddellijk aan de slag en interviewde een 30-tal veteranen, veteranen-vertegenwoordigers en deskundigen, ten einde van hen te vernemen waar de problemen op het gebied van erkenning lagen en op welke wijze daaraan tegemoet zou kunnen worden gekomen.

In januari was dit rapport gereed, waarna het op 14 februari jl. in aanwezigheid van de geïnterviewden door Prof. Thoenes met een toepasselijke toespraak werd aangeboden aan de Staatssecretaris van Defensie, Mr. B.J.M. Baron van Voorst tot Voorst. Minister Ter Beek was wegens ziekte verhinderd.

De Staatssecretaris dankte de Commissie voor de voortvarende wijze waarop zij aan het werk was gegaan, zodat het Rapport "Veteranen - een nieuwe dialoog met overheid en samenleving" tijdig kon verschijnen.

Het bestuur van het Veteranen Platform zal het rapport nauwkeurig bestuderen en haar visie op het rapport aan de Minister van Defensie doen toekomen. Het Veteranen Platform is erkentelijk voor dit initiatief van de Minister van Defensie

**Kopij Sobat nr. 17
uiterlijk 25 mei inzenden**

en voor de gedegen en voortvarende wijze, waarop de "Commissie Thoenes" dit zeker niet eenvoudige vraagstuk heeft aangepakt.

- Open Dag Veteranen

Het overleg omtrent de toekomstige vormgeving van de Open Dag Veteranen heeft geleid tot instelling van een VP-werkgroep, welke op 7 maart a.s. bijeenkomt teneinde een advies daaromtrent te formuleren t.b.v. het Algemeen Bestuur VP, e.e.a. onder voorzitterschap van de heer R.J. Lach de Bère.

- Het decoratiebeleid

Het VP heeft aan de Minister van Defensie zijn visie m.b.t. het decoratiebeleid doen toekomen, zulks n.a.v. een nota van de ambtelijke top van Defensie.

- Het 15e lid VP

Na een reeks informatieve gesprekken zal aan het Algemeen Bestuur van het Veteranen Platform toegekend. Deze - 15e lid-organisatie waarin ± 5400 militairen van de Commando Troepen verenigd zijn wordt als een belangrijke versterking van het Veteranen Platform gezien en zal zijn eigen specifieke bijdrage leveren aan het streven naar een verantwoord veteranen-zorgbeleid.

Op 20 maart 1991 werd de Commando Stichting het lidmaatschap van het Veteranen Platform toegekend. Deze - 15e lid-organisatie waarin ± 5400 militairen van de Commando Troepen verenigd zijn wordt als een belangrijke versterking van het Veteranen Platform gezien en zal zijn eigen specifieke bijdrage leveren aan het streven naar een verantwoord veteranen-zorgbeleid.

Stichting Dienstverlening Veteranen

Na intensieve voorbereiding tussen Defensie en het Veteranen Platform kwam op 22 januari 1991 de Stichting Dienstverlening Veteranen (in oprichting) tot stand.

Primaire functie: de immateriële zorg voor alle veteranen van de Nederlandse Krijgsmacht alsmede van het v.m. KNIL. Tot voorzitter van het voorlopige bestuur werd gekozen de oud-Minister van Defensie Dr. P.B.R. de Geus. De voorzitter en de vice-voorzitter van het Veteranen Platform maken qualitate qua deel uit van dit bestuur.

Het ligt in het voornemen om na anderhalf jaar over te gaan tot definitieve vaststelling van functies en taken van deze stichting, en alsdan ook een definitief bestuur te benoemen.

Inmiddels is een Projectiegroep Taakontwikkeling doende, veldonderzoeken te houden met als doel te komen tot een geanalyseerde probleemstelling, en mede op basis daarvan en met gebruikmaking van bestaande mogelijkheden deze nieuwe stichting inhoud en gestalte te geven. In de maand september 1991 zal de stichting zich met een beleidsnota en actieprogramma naar buiten presenteren.

Het voorlopige adres van de Stichting Dienstverlening Veteranen is: p/a Minis-

terie van Defensie, Postbus 20701, 2500 ES Den Haag, tel. 070 - 3187188.

Commissie Draaginsigne Gewonden

De Commissie Draaginsigne Gewonden is thans begonnen met het toekennen van het Insigne. Tot op heden zijn ± 150 aanvragen ingediend. Voor wat betreft de uitreiking wordt nog gezocht naar de beste weg om deze binnen de eigen leefgemeenschap waardig te kunnen doen verlopen.

In de Defensienota is in het hoofdstuk Personeelsbeleid een paragraaf opgenomen m.b.t. het Veteranenbeleid, welke hieronder onverkort wordt weergegeven.

14. Veteranenbeleid

In de afgelopen jaren zijn de problemen van veteranen meer naar voren gekomen. Gebleken is dat oorlogservaringen het verdere leven van veel militairen sterk beïnvloeden. De nota "Zorg voor veteranen in samenhang" stelt duidelijk dat de overheid hiervoor verantwoordelijkheid aanvaardt.

Uitgangspunt van het beleid is dat veteranen recht hebben op respect en waardering voor hun inzet en voor de door hen gebrachte offers. Het beleid heeft ten doel de veteranen erkenning te tonen en de nadelige gevolgen van dienst onder oorlogsomstandigheden zo draaglijk mogelijk te maken.

Om de erkenning te bevorderen, is een groot aantal uiteenlopende maatregelen getroffen, zoals het oprichten van een Zuilengalerij bij het Nationaal Indiëmonument in Roermond, het instellen van de functie van Inspecteur der Veteranen, verruiming van reünie-mogelijkheden op kazernes, een financiële bijdrage aan de herdenking van het Knil, ontmoetingsmogelijkheden op Bronbeek, compensatie van achterstallige soldij voor een bepaalde groep oorlogsvrijwilligers en uitbreiding van de toekenningsmogelijkheid van het Ereteken voor Orde en Vrede.

Een belangrijk middel om respect en waardering voor de gebrachte offers tot uitdrukking te brengen, is het Draaginsigne Gewonden. Dit kan worden toegekend aan militairen (ook ex-Knil-militairen) die onder oorlogsomstandigheden of bij internationale vredesmissies gewond zijn geraakt. Dit ereteken kan ook worden toegekend aan vaarplichtige zeelieden die in oorlogstijd letsel hebben opgelopen. Aan de hand van het rapport van de Commissie maatschappelijke erkenning veteranen zal de maatschappelijke erkenning verder worden bezien.

Voor de immateriële hulpverlening aan veteranen is de Stichting Dienstverlening

Veteranen van belang. Deze organisatie zal onder verantwoordelijkheid van de veteranen zelf een goede opvang en hulpverlening bevorderen.

De taken van de Stichting zijn onder meer informatie, voorlichting en bemiddeling, sociaal-emotionele ondersteuning, medische begeleiding, begeleiding bij pensioenaanvragen, ondersteuning van vrijwilligerswerk en bundeling en overdracht van specifieke kennis. Door samenwerking met de veteranenorganisaties en met instellingen op het gebied van het maatschappelijk werk en de (geestelijke) gezondheidszorg, zal een gemakkelijk toegankelijk en regionaal gespreid hulpverleningssysteem ontstaan, waarvan alle veteranen gebruik kunnen maken. De zorg van de Stichting zal zich ook uitstrekken tot de levenspartners van veteranen met psychische problemen.

Bij de verdere ontwikkeling van het veteranenbeleid wordt periodiek overleg gevoerd met de Stichting Veteranen Platform. Wegens de sterke vergrijzing van de groep veteranen streeft Defensie er naar op korte termijn resultaten te bereiken.

Op 14 februari 1991 heeft de Commissie Maatschappelijke Erkenning Veteranen (de z.g. Commissie Thoenes) zijn eindrapport aan de Minister van Defensie aangeboden.

De belangrijkste voorstellen zijn:

- De instelling van een instituut voor veteranen. Bedoeld wordt een organisatie die, in nauwe samenwerking met de veteranenorganisaties, de belangen behartigt van alle veteranen uit alle gewapende acties (oorlogen) en van alle rangen - dienstplichtigen, vrijwilligers en beroeps-militairen.
- Meer aandacht voor symbolen van erkenning, d.w.z. monumenten, vieringen (reünies) en persoonlijke eretekens.
- Een goed media-beleid bestaande uit actieve en passieve voorlichting.
- Adequate geschiedschrijving vooral voor wat betreft datgene wat militairen in het veld hebben meegemaakt.
- Goede sociaal-maatschappelijke maatregelen voor veteranen.
- Een meer veteranen-vriendelijk overheidsbeleid.
- De belangen van oud-KNIL-militairen gelijkwaardig met die van oud-KL-militairen door het Ministerie van Defensie laten behandelen.

Het Veteranen Platform is gevraagd vóór 1 april 1991 en vóór de ambtelijke behandeling op het Ministerie van Defensie, het rapport van commentaar te voorzien.

"De laatste der Mohicanen"

Uw zoon wordt vermist..... luidde vele malen het bericht aan de familieleden in Nederland. Vermiste personen, ook na onze Indië periode als militair, verschijnen nog regelmatig in de media. De naaste familie, veelal de ouders vechten jaren vergeefs om achter de ware oorzaak en het lot van hun dierbare te komen. Van een tweetal Indiëmilitairen werd dit eerst na ruim veertig jaar bekend. Dank zij de vele en grote inspanningen van enkele vrienden konden twee gesneuvelde sobats op een waardige wijze worden overgebracht naar een militair ereveld te Semarang. "Helaas konden de ouders dit niet meer beleven. Zij leefden al die jaren in onzekerheid over het lot van hun zoon", schrijft een der sobats van 1-15 R.I. Voor de broers en zusters was het een bevrijding om te weten wat er precies gebeurd was. Als je de foto's bekijkt met de kransen van hun kameraden dan zie je dat ze wel vermist waren, maar niet vergeten door hun makkers. Sobat A.P. Bos, Meeuwenlaan 13, 4921 VK Made, telefoon 01626-86078 doet middels deze een beroep op de soldaat die samen met de sergeant-majoor van Galen hulp is gaan halen, als bedoeld in het verslag. Gezien de achtergrond van alle pogingen via de Sectie Krijgsgeschiedenis Landmacht, de Oorlogsgravenstichting maar vooral de moeizame naspeuringen van een onderdeel vragen wij ons wel eens af of er niet meer resultaten te behalen zijn bij de opsporing van vermisten. In dit geval duurde het 3 jaar om tot een waardig slot te komen.

De laatste der Mohicanen

Deze schets is geschreven voor de (2e) positionele aktie. Sindsdien is er ook voor de BLIJVERTJES nogal wat veranderd. De laatste der Mohicanen werden de eersten van Djocja. Bij al wat veranderde, de geest, die dit wonderlijke Bataljon bezielde bleef dezelfde. En daarvan is hier sprake. Daarom ook nu nog dit verhaal uit hun "roemrijk verleden". De weg die van Semarang naar Salatiga gaat, voert langs de Oengaran. Op en aan de voet van deze berg ligt een wonderlijk bataljon. Het is 1-15 RI, de grote vergaar-

bak van oorlogs-vrijwilligers uit allerlei onderdelen, die nog niet gedemobiliseerd zijn. Het zijn de mannen van de Kapotte Schoen, de Boeaja's, de Margriet, de Kennemers, de Valk, de Watermannen en de resten van het Friese bataljon. Aan de weg staat een wachtpost. Er is geen wachthuisje, slechts een groot bord met het bekende OVW-teken en daaronder: "WEGENS ENORM SUCCES GEPROLONGEERD". Toch hoopt ieder dat de bioscoop directeurs binnenkort in hun advertenties kunnen zetten: "ABSOLUUT DE LAATSTE WEEK".

Op een morgen liep ik een van hen tegen het lijf. Het enige dat ik in het begin zag, was de enorme klep van zijn vechtpet. Het werd mij duidelijker toen ik het "Blijvertje", hun op ongeregelde en wilde tijden verschijnend bataljonblad gelezen had. Onder het hoofd: "Vijandelijke propaganda, stond in dit "Wekelijks Veiligheidsrapport" van het 15e Regiment Sjuwinfanterie te lezen:

Uit onofficiële en tevens zeer onbetrouwbare bron vernamen wij, dat de klep van het model pelopperpetje voor OVW'ers voor iedere maand extra tropendienst moet worden verlengd met 3 cm, tot een maximum van 30 cm, (Zet 'm op).

Ja inderdaad, deze laatste der Mohicanen, zoals zij zich noemen hebben een bataljonskrant. 'n Blad dat enkel kan bestaan, omdat de redaktie zo listig is geweest, het notitieboekje van de commandant, Majoor Scheers, in handen te krijgen en deze notities op papier te stellen. Het is een krant de OVW'ers waardig die hier reeds twee en half jaar zitten. Een krant om de stemming er in te houden, een blad vol kolder, of, zoals Majoor Scheers het uitdrukte, een "Kolderkrant". Maar ze hebben nog meer. De welzijnsverzorging heeft haar beste beentje voor gezet en heeft een compleet radiodistributienet in elkaar gedraaid. Op een kamer van 3 bij 3 meter vond ik een hele studio. Met een voorversterker komt via de telefoon 's avonds en ook 's morgens Radio Oengaran op golflengte 1-15 in de lucht op de veertien posten der Mohicanen. Aan de andere kant van de lijn is het telefoonnet op de radio aangesloten, en de jongens luisteren naar het door hen zelf verzorgde radioprogramma. Dit alles hebben zij in

korte tijd voor elkaar gebracht. Ze laten zich niet kennen en zitten nog veel minder bij de pakken neer. Hoe kan het ook anders dan met een dergelijk devies van succes en prolongeren. Maar achter dit alles, achter deze uiterlijke dingen zit iets anders. Dat heb ik gemerkt op een morgen, dat wij er zomaar kwamen binnenvallen. Een aantal jongens spraken voor de microfoon groeten uit naar Nederland. Daar stond Dick van Voorst, Marnixstraat 164 Amsterdam: "Ik ben zo thuis. Bewaar een pondje paling voor me". Het ruige hart van Amsterdam ging weer eens open. Alles om me heen valt even weg en in die ogenblikken luisteren allen naar hetgeen een kameraad zegt tegen zijn familieleden thuis: "Moeder hou je flink hoor"! Of een vader die zijn kinderen al zo lang niet gezien heeft: "Jongens zullen jullie niet ondeugend zijn?"

Majoor Scheers, ook een Amsterdammer in hart en nieren, zei dan ook niet voor niets, sprekend tot allen in Nederland: "Het zijn zulke jongens! Ik ben er trots op!" Trots: op de mannen van de vechtpet, van het Blijvertje, de spelers voor de "Java Bios", trots op dat stel Nederlandse kerels.

Cabaret "De Wapenbroeders" bracht dit gedicht in modern Nederlands. Wij geloven echter dat de oudste blijvers zich meer vertrouwd zullen voelen met het Nederlands, zoals het nog gesproken werd toen zij voor het eerst in Indonesië kwamen.

Vandaar de vertaling.....

Een vyftien heyt sikh onlangs met een nieuwen naem vereerd,
Daarmede wierd dit battallon noghmaels gheprolongheerd,
Zy noemen sikh "De Blyvertjens" en maecken dat oock waer,
Want als de blyvers hier niet bleeven, quam 't noyt veur elkaer.
Refreyn:

Segh blyvers, blyf nogh tot het veylich is,
Segh blyvers, bleeft ghe niet, dan ghinh het wellight mis,
Segh blyvers, laet Holland sien, ghe syt wat waerd,
Denk maer: Opa voght veur Holland taghtig jaer...."

Een ghroot majoor van 't batallon vogt in syn jonghen tyd
 Als Batavier met Caesar mee, dus is ghe-
 wendt aen stryd,
 Toen wierd hy lid van de K.L., nam een
 carrier veur syn paerd
 Maer trou bleef hy togh ondanks dat aen
 speer en hellebaerd.

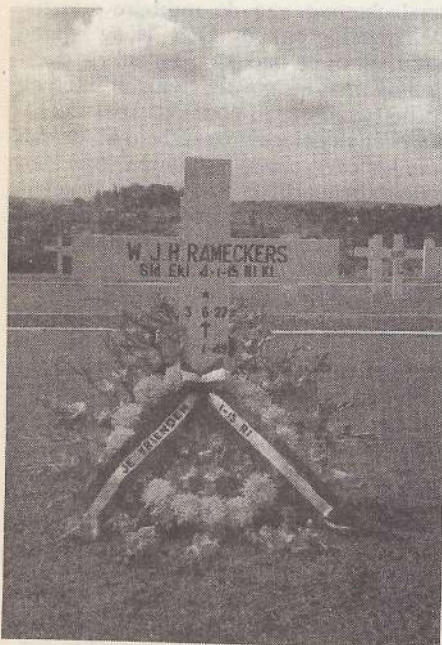
Refreyn:

Een blyvertjen vingh eens een aep, een
 dier zes weken out,
 En hy sghreef in een brief aen huys: "Die
 comt oock naer "Negeri Koud"
 Maer toen er eenmaal spraecke was van
 d'langh verwaghte boot
 Was 't aepjen van dit Blyvertjen aen
 ouderdomsswackte dood.

Refreyn:

Een baroe was ghearriveerd en sprack een
 Blijver aen:
 "Segt weet ghe dat wy met een jaar al
 weer naer huys en gaen?"
 Toen riep den Blyver seer verheught en
 nam nog een "H.W."
 "Segh vriendt als ghy dan pleyte gaet,
 neem eem packske veur me mee.....!"
 Bron: Wapenbroeders, 3e jaargang No
 46, 17 februari 1949.

'n Eresaluut aan de mannen van 1-15 RI
 Op 2 januari 1949, gaan 65 man van 4-1-
 15 RI op patrouille in het gebied ten noor-
 den van Yogyakarta. Zij patrouilleren
 hoofdzakelijk in groepjes van 6 man. Op
 4 januari 1949 keren de mensen terug in
 het kampement, met uitzondering van de
 soldaten der eerste klasse R. de Groot, G.
 Tenge, A. Grit en W.J.H. Rameckers. De
 soldaten Groot en Tenge waren zwaar ge-
 wond geraakt en konden niet vervoerd
 worden. De soldaten Grit en Rameckers
 blijven bij de gewonden en de andere
 twee gaan op weg om hulp te halen.

Op 4 mei 1949 werden door de toenmalige Staats-secretaris van Oorlog (Defensie) bloemen gelegd bij de urn van de "Onbekende Soldaat" Vergezeld van zijn adjudant de toenmalige Ritmeester der Cavalerie en latere Inspecteur Generaal van de Krijgsmacht Luit. Generaal de Savornin Lohman werden ook graven bezocht van gesneuvelde Indonesiërs.

Op 4 januari 1949 bij een zuiveringsactie van 3-1-15 RI ten zuiden van Prambanan vallen aan Indonesische zijde 10 doden en worden 5 man gevangengenomen. Onder de 10 gesneuvelden bevindt zich de kapitein 1e klasse F. Harjadi commandant van het 151e "Bataljon Diponegoro." Tussen de buitgemaakte documenten bevindt zich o.a. een dagboek van kapitein Harjadi waarin op 4 januari 1949 vermeld staat: "4 Nederlanders gepakt waarvan 2 gedood en 2 niet dood." Op 9 februari 1949 op een kerkhof in de omgeving een graf gevonden dat afweek van Javaanse graven. Volgens de bevolking zijn hierin twee Nederlandse militairen begraven. Twee anderen zouden zijn gevlucht.

De lichamen van de Groot en Tenge zijn hier later gevonden.

Door het samengestelde karakter van het Bataljon 1-15 RI is over het algemeen alle contact tussen de jongens na terugkeer in Nederland verdwenen. Alleen uit de 3e Compagnie is eerst in 1967 het initiatief genomen om regelmatig een reünie te organiseren.

In 1987 wordt door de Stichting Overkwartier te Roermond een plan uitgewerkt om in het stadspark aan de rand van Roermond een monument op te richten voor de blijvende herdenking van alle Indiëslachtoffers met het accent op de Nederlandse militairen die na 1945 in Indië en op Nieuw-Guinea, op welke wijze dan ook zijn omgekomen. Ieder onderdeel dat in Indië gediend heeft wordt verzocht een gedenkplaat te doen maken met de namen

van de gesneuvelde van het bataljon. Ook het organisatiecomité 3-1-15 RI wordt hiertoe door de Stichting Overkwartier benaderd.

Het organisatiecomité 3-1-15 RI voldoet aan dit verzoek. Er zijn 22 gesneuvelde en ook TWEE VERMISTEN. Na contact met de familie van een der vermisten blijkt dat indertijd alleen maar bericht van de vermissing is ontvangen en dat zij verder niets weten van de omstandigheden waaronder een en ander gebeurd is. Het organisatiecomité besluit dan te trachten uit te vinden onder welke omstandigheden betrokkenen zijn omgekomen en zo mogelijk de overblijfselen van betrokkenen op te sporen.

Na uitgebreid onderzoek/speurwerk in de patrouille-rapporten van 1-15 RI en ingewonnen informatie bij o.a. oud-militairen van 4-1-15 RI en ook bij de Kolonel der Cavalerie b.d.C.A. Heshusius worden zoveel gegevens verzameld dat de zaak kan worden overgegeven aan de militair attaché te Jakarta en de Oorlogsgravenstichting.

De heer Smagge, directeur van de Oorlogsgravenstichting in Jakarta, wordt uiteindelijk ingeschakeld die na uitgebreid speurwerk in Indonesië de plaats vindt waar betrokkenen zijn gesneuveld en begraven.

Uit getuigenverklaringen bleek dat de soldaten Grit en Rameckers op 8 januari 1949 zijn gevlucht waarbij zij werden neergeschoten. Zij werden ter plaatse begraven.

In november 1990 zijn de overblijfselen van beide sobat's na een slamatan opgegraven en bijgezet op het ereveld te Semarang.

Wij zijn de heer Smagge van de Oorlogsgravenstichting in Jakarta zeer dankbaar voor het vele werk dat hij in deze opsporing en herbegraving met zijn staf heeft

Marsroutes en Dwaalsporen van Petra Groen

'Het Nederlands strategisch beleid in Indonesië 1945-1950', zo luidt de titel van een proefschrift dat mevrouw Petra M.H. Groen op 27 februari 1991 verdedigde aan de Rijksuniversiteit te Leiden.

Het boek begint met een bij veteranen zeer gewaardeerd gedichtje. Zeer ge waardeerd omdat het zo treffend juist weergeeft wat de veteranen, oud-Indië-militairen, hebben ondervonden aan verzuiging en achterstelling.

Soldaten die terugkeren uit een verloren oorlog, zoals uit dit 17de eeuwse Engelse rijmpje blijkt, hebben altijd, in alle tijden, de juistheid van deze hymne ervaren. De tekst luidt:

"Wij wenden ons tot God en Jan Soldaat als hoge nood en bittere strijd ons wacht. De nood voorbij, het land in vredesstaat, vergeten wordt de Heer en Jan Soldaat veracht".

Kan iets, Sobats, treffender weergeven wat ons als oud Indivarders is overkomen?

Petra Groen, wetenschappelijk medewerkster aan de Sectie Militaire Geschiedenis van de Landmachtstaf, probeert in deze dissertatie te achterhalen hoe Nederlands langsturende en bitterste oorlog, ondanks een indrukwekkende reeks van militaire successen, tenslotte toch in een debâcle eindigde. Het is een triest relaas geworden. Het relaas van een oorlog waaraan plm. 180.000 Nederlandse militairen deelnamen, waarvan er gedurende de bijna 5 jaar voortgaande strijd bijna 6000 sneuvelden en die aan meer, waarschijnlijk veel meer, dan 100.000 Indonesiërs het leven kostte, de burgers niet meegerekend.

Onlangs werd op een landelijke ledenvergadering van de VOMI (Vereniging van oud-militaire-Indiëgangers) de vraag gesteld of het mogelijk zou zijn een boek samen te stellen over het militaire gebeuren in Indië, gedurende de jaren 1945-1950, de periode van de zogenaamde politionele (politiële)jakties.

"Wat er tot op heden", zo werd gezegd" over is verschenen in de vorm van regiments - bataljons - compagnies - pelotons - en divisiegedenkböeken geeft toch slechts een verbrokkeld beeld. Waar we behoefte aan hebben is een samenvattend, de gehele oorlog omvattend verslag.

"Welnu dat onze gehele laatste koloniale

oorlog beslaande boek is er dan nu. Mevrouw Groen geeft in dit werk een welkome aanzet tot invulling van deze leemte. Ze heeft als kind van de generatie die na ons kwam, uiteraard het leger in Nederlands-Indië, (ze spreekt in de ondertitel van haar boek ten onrechte van Indonesië, Ind(ones)ië) zou juist zijn geweest) niet gekend. Ze heeft de ontwikkelingen, of liever afwikkelingen, die zich in die turbulente periode uit onze koloniale geschiedenis afspeelden, niet zelf meegemaakt, zodat ze zich slechts een beeld over de gebeurtenissen van de jaren 1945-1950 in Indië kan vormen uit boeken en archiefstukken, verslagen en documenten, en dat leidt haar, bijna noodwendig, op dwaalsporen.

In de "Sobat" (Het blad van de VOMI) van juli 1990, nr. 12, werd een verslag, van mijn hand, geplaatst over een conferentie (symposium), gehouden op 30 nov. en 1 dec. 1989, in de Nieuwe Kerk aan het Spui in Den Haag, onder auspiciën van de Stichting Maatschappij en Krijgsmacht, met medewerking van het Koninklijk Instituut voor de marine en de Sectie Militaire Geschiedenis, voornoemd. Het thema van dit symposium was "De Politionele actie's, afwikkeling en verwerking" waaronder werd verstaan maatregelen, voorzieningen en begeleiding van de repatriërende Indiëgangers. In dit verslag merkte ik op, (naar aanleiding van een lezing gehouden door drs. J. Hoffenaar, een collega van mevrouw Groen, waaruit naar voren kwam, dat deze opvang, begeleiding etc. op papier keurig geregeld was, maar in de uitvoering een deerlijke mislukking werd), dat ik nooit eerder de onvolkomenheid van een louter op bronnenonderzoek gebaseerde conclusie, in het licht van een controleerbare werkelijkheid, duidelijker heb aangeveld. Helaas staan wetenschappelijke onderzoekers vaak geen andere middelen ter beschikking dan de neerslag der ge-

beurtenissen in de dorre documenten. Een ieder die in de gelegenheid is de werkelijkheid te toetsen aan het beeld dat oprijst uit de papieren, weet dat de afstand tussen de uit de documenten oprijzende theorie en de, in dit geval barre realiteit, zeer groot is. Dit geldt helaas ook voor de overigens zeer verdienstelijke studie van Petra Groen. Het is jammer genoeg al vele decennia bon ton om in de geschiedschrijving over de Indië-oorlog, 1945-1950, de nederlaag uitsluitend toe te schrijven aan de veronderstelde domheid van de militairen, die de politici van toen, gedurig voor de voeten zouden hebben gelopen bij het zoeken naar een vreedzame oplossing van het Indië-conflict. Op mij komt deze visie over als een omkering van zaken. Het waren m.i. juist de militairen, die door een al maar weifelende regering, aan hun lot overgelaten, militairen gezien, (en daar gaat dit boek toch over) de juiste beslissingen namen, maar steeds werden ze door halfslachtige politieke maatregelen gedwongen hun strategische plannen te wijzigen of hun operaties halfweg te beëindigen of af te breken, waarmee ze hun plannen aan de vijand prijsgaven, met steeds desastreuze gevolgen voor de militairen: Veel doden aan beide zijden, zowel burgers als soldaten en een verslechtering van de militaire situatie. De regering(en) in Den Haag waren besluiteloos en hadden geen enkele doelstelling, met als gevolg chaos in Indië en op het strijdtoneel, nodeloos veel slachtoffers en mateloze onzekerheid bij de aan hun lot overgelaten militairen, die men zonder behoorlijke verzorging, begeleiding of voorlichting, onder erbarmelijke hygiënische en materiële omstandigheden, doelloos liet aanmodderen, een en ander volgens mijn eigen ervaringen. Mij lijkt het logisch en noodzakelijk dat een regering, die tienduizenden mannen naar een ver en tropisch land stuurt, aangeeft wat dat leger daar heeft te doen. Wij werden daar nooit over ingelicht. Steeds weer stelden de soldaten te velde zich de vraag, "wat wil onze overheid nu eigenlijk van ons? Willen ze Indië heroveren of zijn ze van plan het over te doen aan Soekarno c.s.? (cum suis). Op deze vraag is nimmer een antwoord gekomen, met als resultaat dat de militairen, van laag tot hoog, deden wat des militairs is. Ze ontwierpen plannen om de vijand te ver-

nietigen en handelden daarnaar. En dit nu wordt het leger door politici, journalisten, wetenschappers, media en schrijvers al tientallen jaren verweten.

Eén van de hoogleraren stelde promovenda Petra Groen, tijdens de verdediging van haar proefschrift, de vraag waarom ze in haar werk nergens partij koos voor of tegen één van vele participerende partijen in deze door haar geanalyseerde oorlog. De promovenda reageerde hierop met de stelling dat een historicus geen (waarde)oordelen uitspreekt, maar slechts de feiten laat spreken, opdat de lezer oordele.

Mij lijkt het echter, tussen de regels doorlezende, (en dat hebben de mensen van mijn generatie tijdens de Duitse bezetting goed geleerd) dat mevrouw Groen toch niet echt aan een keuze is ontsnapt. Zij valt m.i. duidelijk in de kuil van de heersende opvattingen, een modieus geworden visie, die door een lange rij van voorgangers op haar vakgebied is getoonzet. Een visie, die er van uit gaat dat de Indonesiërs recht hadden op hun vrijheid en dat wij (Nederlanders) hen dat beletten te bereiken. Dus (ergo) hadden diegenen die voorstanders waren van de Indonesische onafhankelijkheid altijd gelijk en degene die naar voortgaande bevoogding van Indonesië streefden, (zo wordt dat voorgesteld) per definitie ongelijk hadden. Deze visie (aanpak) lijkt mij voor een serieuze historicus een ontoelaatbare hineininterpretiering. Men dient m.i. de feiten in de context van toen en niet in die van het heden te plaatsen. Want hoe konden de Indische bestuurders, burgers en militairen, destijds weten welke morele oordelen de generatie's na ons, over die tijd zouden vellen en hoe de publieke opinie door politici en onderzoekers zou worden gemanipuleerd. Hoe hadden wij toen al kunnen weten op welke wijze het Nederlandse leger en de Indonesische "vrijheidsstrijders" (ik volg nu de methode van de auteur van dit boek door essentiële begrippen tussen aanhalingstekens te plaatsen, om mijn betoog daarmee een vrijblijvend maar insinuerend tintje mee te geven) zouden worden geschilderd. Voor mij geldt, dat een historicus die zich conformeert aan mo dieuze, natijde of eigentijdse opvattingen, zijn roeping verloochent.

En nu nog enkele feiten: Ten eerste de z.g. militaire nederlaag, die door hedendaagse historici hardnekkig wordt toegeschreven aan de incapabiliteit van de Nederlandse militairen, van soldaat tot generaal. M.i. is deze "nederlaag" echter niet het gevolg van falend beleid der militairen, die bovendien ook nog permanent worden gecriminaliseerd, maar juist aan de Haagse "regeerders", die nimmer wisten wat ze wilden. Deze Haagse Heren lieten zich meer leiden door meningen in het buitenland dan door de veiligheidseisen der militairen of het belang van de Nederlanders in de Oost. Als de eerste politieke actie consequent zou zijn

doorgezet zou m.i. alles anders zijn gelopen. Ik heb de nu volgende mening, uitgebreid beargumenteerd, destijds als medelezer (lees redactiemedewerker) van dr. L. de Jong's "Het Koninkrijk der Nederlanden in de tweede wereldoorlog, 1939-1945" dl.12, ook voorgelegd aan De Jong. Zijn antwoord hierop luidde: "Uw argumentatie is indrukwekkend, maar ik ben niet van zins mijn opvattingen hieromtrent te laten beïnvloeden". "Een typisch antwoord van een gepromoveerd academicus aan een lager gegradueerde onder het motto; "Ik heb altijd gelijk". Het artikel/lezing van mevrouw Groen over de eerste politieke actie goed bestuderende, moet men m.i. wel tot de conclusie komen dat de verovering van Djocja en het republikeinse gebied in 1947, als voortzetting van de actie "Product" (de 1ste actie) een militaire kleinigheid zou zijn geweest. Alle narigheden, inclusief de "demoralisatie" van de Nederlandse krijgsmacht, (waarover ze vaak wordt gesproken als zijnde de aanleiding tot de Nederlandse capitulatie) waarvan ik overigens nooit iets heb gemerkt, zijn m.i. een gevolg geweest van het voortijdig stopzetten van deze actie.

De tweede actie zou dan, daarvan ben ik overtuigd, niet nodig zijn geweest. DE internationale organisaties, zoals de UNO, de VS etc., zouden veel milder hebben gereageerd, de pacificatie zou over een langere periode uitgesmeerd hebben kunnen worden en veel efficiënter zijn geweest. En, zelfs na de tweede politieke actie zou, volgens mijn overtuiging, het Nederlandse leger, zonder de "dolksteek" in de rug van de Van Royen-Roem overeenkomst, in staat zijn geweest, de pacificatie binnen één jaar te voltooien. Maar onze regering stak ook na de tweede actie opnieuw een stang tussen de spaken van het wiel der gevechtswagen. Is het dan verwonderlijk, dat dit door herhaaldelijk overheidsingrijpen verraden en in de steek gelaten leger, in hoge mate gefrustreerd werd. Niet zonder reden kregen, na al deze ervaringen, de militairen het gevoel voor niets te zijn ingezet en uitgezonden. Ze werden overtuigd van de kwade trouw der regering t.o.v. het leger, wisten zich op geen enkele wijze door hun overheid gesteund en gerespecteerd, t.g. waarvan ze ervoeren jeugd en leven voor een zinloze zaak, waar hun opdrachtgevers niet in geloofden, te hebben ingezet. Het leger in Indië werd in de ogen van de soldaten geslachttofferd op het altaar van de Nederlandse partijpolitiek en de persoonlijke belangen van de Haagse "bestuurders", die sidderden voor de dreigementen van Amerika en de UNO. Ze werden terecht woedend, zoveel kameraden te hebben begraven, die gevallen waren ten grieve van de Haagse angsthazen.

"Marsroutes en Dwaalsporen" de hoofdtitel van dit boek, geeft een goed beeld van de plannen, gewijzigde plannen, operaties, sterkte en bewapening van de strij-

dende partijen. De beide politieke actie's worden uitvoerig en deskundig behandeld. Helaas wordt, zoals meestal in de naïvistische geschiedschrijving te weinig aandacht gegeven aan de vele actie's voor, na en tussen de beide, door de militairen als rustpauzes ervaren militaire wandelingen. De z.g. pacificatie, die op de akties volgde, vergden veel meer energie en slachtoffers, ook reeds vóór en na de eerste actie in 1946-1947, van en onder de deelnemende troepen, dan de tot in den treure gememoreerde "grote" actie's. Helaas bevestigt het boek van Petra Groen de conclusie van de tienduizenden oud-Indië-Militairen dat alles wat we in Indië deden, al onze ontberingen, angsten en verliezen, voor niets zijn geweest. Wij werden ingezet in een oorlog die onze overheid niet steunde. Onze gesneuvelde sobats zijn door onze toenmalige overheid opgeofferd in een zinloze strijd, waarin onze opdrachtgevers zelf niet geloofden. Wij waren gedoemd om te falen omdat onze regering, onze politici, ons niet serieus namen en niet achter ons stonden.

Geen enkel leger is in staat bij het ontbreken van een doelstelling zijn taak naar behoren uit te voeren. De strategie van Generaal Spoor, wordt helaas ook in dit werk, volgens mij ten onrechte, gekraakt. Overigens staat, (dit terzijde) volgens mij geenszins vast dat Generaal Spoor aan een hartaanval is overleden. Ik heb nog nooit een oud Indiëganger ontmoet die geloof hechtte aan de officiële regeringsverklaring. De Indonesiërs maakte in die periode op grote schaal gebruik van vergif om hen niet welgevallige personen uit de weg te ruimen. Het is niet onmogelijk dat Generaal Spoor, die juist van een diner met Indonesiërs was teruggekeerd, het slachtoffer van een vergiftigingszaak is geworden. (zie in dit verband R.M. Smulders: "Een stem uit het veld" 'Herinneringen van de Ritmeester-Adjutant van Generaal Spoor 'De Bataafse Leeuw'. 1988 Pag. 119).

Politici en politieke historici kwalificeren m.i. militairen als dom, omdat de militairen zijn. Zoals de nazi's niet raszuivere Germanen kwalificeerden als minderwaardig omdat ze niet "raszuiver" waren. Zo dunkt mij, kwalificeren onze "geleerden" militairen als dom en reactionair omdat ze militairen zijn. Academici zijn in de ogen van deze "wijzen" dan immer wijs. Een onwijs en arrogant standpunt. Wie zal uitmaken wie gelijk had in die gecompliceerde situatie in Indië gedurende de jaren 1945-1950. Wij wachten af, de discussie, daarvan ben ik zeker, is nog niet ten einde. Neem kennis van: "Marsroutes en Dwaalsporen" (het Nederlands militair-strategisch beleid in Indonesië 1945-1950) door P.H.M. Groen. Een uitgave van SDU Den Haag 360 pagina's. Prijs f 49,95. I.s.b.n. 9012068746.

Het is de moeite waard.
J. Zwaan, Amsterdam

De "beroemd" geworden repatriant

Ongetwijfeld zullen de meesten van ons zich de tijd herinneren dat ze - in afwachting van hun repatriering - voor kortere of langere tijd in Jakarta (of daarvoor in Batavia) rondzweerven, alvorens in Tandjong Priok op de boot met bestemming Holland, stapten.

En of men nu in (gedecimeerd) bataljonsverband of als individueel repatriant "aflosbaar" werd gesteld, te maken kreeg men in ieder geval met het Bureau Repatriering van het Sub. Bat. K.L. te Jakarta, dat aan de Berenlaan was gevestigd. Was de repatrieringsorganisatie als zodanig dus te vinden aan die Berenlaan; nl. in wat eens Mr. Cornelis was (Jati Negara) en waar men door de administratie en/of medische "molen" moest, de kans was groot, dat de K.L.-er tijdelijk elders in een van de andere C.D.K.B.-kampen (Centraal Doorgangs Kamp Batavia) werd geleverd.

Te denken valt in dit verband aan de kampen "Tjililitan", "Tandjong-Oost", "Polonia", aan het kamp "Kali-Bata", kamp Makassar" en aan diverse kleinere locaties in Jakarta zelf.

Dat vooral in de regentijd de "huisvesting" en wat daar zo bij kwam niet altijd optimaal was, zullen velen van ons zich nog wel herinneren, nl. als ze zich door die kampen een weg moesten banen door de beruchte - in modder veranderde (rode) laterietgronden, de zgn. "Tana merah". Dan was het Simpe, Sampe, Sompe, maar wél Hannes zonder klompen! Ja, en dan dat "tampatje" in de veelal "billijken" onderkomens, bepaald geen

"driesterren hotels" (dit begrip kenden we trouwens nog niet); maar ach, eigenlijk viel het best wel mee in een toch doorgaans mild klimaat en misschien was het er zelfs wel wat minder benauwd en behelpen dan straks aan boord, waar het leger van Jan soms ook als sardientjes in blik, mannetje aan mannetje lagen.... En zo ging in die jaren het leger tenslotte waar op huis aan, de één na de ander. Duizenden, ja tienduizenden namen kwamen voor op de inschepingslijsten en onopvallend waren eigenlijk al die mannen die hun plicht overzee hadden gedaan en die zich inscheepten voor de reis terug naar het verre Nederland.

Onopvallend en onopgemerkt was ook bijna huzaar Huizinga gebleven, als..... het lot hem niet als honderdduizendste repatrierende K.L.-er had aangewezen. Tenminste in de "Java-bode".....

"Het vertrek van het Noorse Troepen Transportschip "Skaugum", dat zondagmiddag om vijf uur de haven van Tandjong Priok verliet, droeg een feestelijk karakter, door de aanwezigheid aan boord van de 100.000ste per boot repatrierende K.L.-militair.

Het zag er naar uit dat de thuisvarende huzaar H. Huizinga onopgemerkt gebleven zou zijn temidden van 1814 medepassagiers die de "Skaugum" in 21 dagen naar Amsterdam zal brengen, als niet de administratie hem aangewezen had als de 100.000ste repatriant.

Daarmede werd huzaar Huizinga het feestvarken, dat in de rooksalon van het schip het middelpunt werd van een

intieme huldiging. Generaal C.D. Toet sprak hem toe namens de legercommandant en verraste Huizinga met Lucky Strike's genoeg voor de hele reis.

Na iedere volgende spreker nam de stapel cadeaux grotere vormen aan. Tenslotte was huzaar Huizinga verrijkt met een rookstel (van de Havencommandant), een reis-nécessaire (van Lt. Kol. J. Eeuwijk, Cdt. van het Substanten Bat.) en sloffen sigaretten (van de maatschappij "Nederland"), de agentuur Wellenstein en Krause en de Noorse Scheepskapitein Jongensen.

De repatrieringsorganisatie

Met een staf van 600 man personeel werkt het Sub. Bat. te Jakarta aan de afwikkeling van het Ned. leger in Indonesië. Alle K.L.-militairen, wier tropendiensttijd is verstreken worden voor de thuisvaart naar Nederland overgeplaatst naar de 4e Compagnie van dit populaire "Sub. Bat.", waar de commandant de Majoor H.J.M. Noordman en Zijn Staf hen in enkele dagen voor zijn vertrek gereed maken. Ze zijn dan van Europese kleding voorzien, medisch gekeurd en doorgelicht, administratief afgewikkeld en hebben een plaats gekregen op een troepschip.

Met de "Skaugum" vertrok het laatste grote detachement van de Nederlandse Luchtmacht.

Voorts studenten, die versneld werden gerepatriëerd, teneinde in september hun studie te kunnen aanvangen en tenslotte een groot aantal individuen en gezinnen van K.N.I.L. en K.L. (einde citaat).

En dat een cavalerist niet altijd beroemd hoeft te worden door wapenfeiten van zijn (verkenning)eskadron, blijkt maar weer eens uit bovenstaand verhaal, waarin een aan boord van de "Skaugum" thuisvarende huzaar (met zeebenen?) als 100.000ste per boot repatrierende K.L.-militair werd aangewezen en daarom dus toch een beetje beroemd werd! En dat al even weer ruim 40 jaar geleden.....

"VAANDRIG"

Een goed huzaar, dat was Huizinga beslist, zorgt tenminste dat onze Infanterie V.O.M.I. leden versterking krijgen. Roep die Eskadrons voor ons op.

Tegal. Het boerenhart verloochent zich niet. Maar het is dan ook geen alledaagse gebeurtenis wanneer een pantsercolonne wordt opgehouden door een kleine eenheid Hollands melkvee, dat door de T.N.I. te Tegal is achtergelaten.

andere
bij
te
staan
sociale
commissie

Veteranen op actie naar Doorn

Op woensdag 20 februari was het zover. 200 VOMI-mannen- en vrouwen gingen, verdeeld over 4 touringcars, op weg naar de Van Braam Houckgeestkazerne in Doorn, waar één van de opleidingscentra van het Korps Mariniers gevestigd is. In het kader van het Veteranenbeleid kwam deze dag tot stand in samenwerking met de Commandant en Staf van deze kazerne en de VOMI-afdeling Zuid-Holland Zuid. Gewapend met een goed humeur werd de reis aanvaard en werden we na binnenkomst in de kazerne onthaald op koffie met cake en vond kennismaking plaats met Stafleden die ons de verdere dag zouden begeleiden. Kort hierop arriveerde de Commandant, de Kolonel Klop, die ons in ronde bewoordingen welkom heette waarbij hij het Veteranenbeleid aanhaalde en onderstreepte het persoonlijk een eer te vinden om ons veteranen in de Van Braam Houckgeestkazerne te ontvangen. In antwoord hierop dankte Ger de Jong, Voorzitter VOMI-afdeling Zuid-Holland Zuid, Kolonel Klop voor zijn spontane welkom en memoreerde dat het 45 jaar geleden was dat de eerste divisie dienstplichtige militairen naar het voormalige nederlands-Indië vertrok vooraf gegaan door bataljons vrijwilligers. De toenmalige Chef van de Generale Staf, de Luitenant-Generaal Mr. H.J. Kruls hield een radiotoespraak waarin hij o.a. zei: "En tot slot nog dit mannen, als gij eenmaal begrepen hebt, dat gij naar Indië moet gaan, gaat dan met opgewektheid, vervult uw plicht met blijmoedigheid en zit niet bij de pakken neer. Door te piekeren en u te laten neerdrukken bewijst ge noch uzelf, noch uw verwanten een dienst. Is het niet een pracht gelegenheid voor een jonge vent om eens iets van die grote en mooie wereld buiten zijn eigen landje te zien en om zijn blik te verruimen met nieuwe indrukken, die hij anders nooit zou hebben opgedaan. Als gij uw plicht goed verstaat en dien met blijmoedigheid vervult, dan zult gij later met voldoening terug kunnen zien op deze periode van uw leven en zal zij voor uw toekomst van blijvende waarde zijn. Gij kunt ervan verzekerd zijn dat de regering en legerleiding uw belangen en die der uwen naar beste kunnen zullen behartigen. Stelt u vooral niet voor, dat gij de grootste verschrikkingen zult ondergaan en gij weet ook, dat de verliezen, die onze troepen in Indië hebben geleden, slechts zeer gering zijn er weinig reden is om te verwachten, dat die hoger zullen worden. Zeer bijzondere omstandigheden voorhouden gaat gij voor niet langer dan twee jaren weg en wat is ten slotte twee jaar in een mensenleven" einde citaat.

Ger de Jong gaat verder en stelt vast hoe anders het is uitgekapt en in welke andere tijd we toen leefden. De offers bleken wel groot te zijn getuige het monument in Roermond, waar in de zuilen meer dan 5800 namen zijn gegraveerd van militairen die in Indië of Nieuw-Guinea het leven lieten. Het werden geen twee jaren,

maar velen van ons verbleven er drie jaren of langer en het gevaar was zeer wel aanwezig. Velen ondervinden er nu nog de gevolgen van en het heeft hun leven op zeer negatieve wijze beïnvloed. Het Nederlandse thuisfront werd onkundig gehouden van wat er zich in dat verre land afspeelde met het gevolg dat bij terugkeer van de militairen er weinig gehoor was bij de Nederlanders. Van goede opvang was nauwelijks sprake en zo verdwenen de Oud-Militairen in de vergetelheid. Gelukkig is er door toedoen van de oud-minister van Eekelen en later Minister ter Beek toegegeven, dat Nederland niet uitblonk in een goed veteranenbeleid en thans daar meer aandacht aan zou gaan geven. Het Veteranenplatform, de spreekbuis van de verenigingen, die zich bezig houden met zorg voor veteranen is thans onze spreekbuis naar het Ministerie van Defensie. Een van de eerste maatregelen is het verlenen van reüniefaciliteiten in kazernes en daar zijn we erg blij mee. We zijn het dan ook zeer eens met de inhoud van de brief, die we ontvingen van de bevelhebber der Landstrijdkrachten met daarin de volgende zin: "Ik hecht eraan te benadrukken dat een van de doelstellingen van het Veteranenbeleid is het tonen van respect en waardering van deze gewezen militairen en de daarbij door hen gebrachte offers. Ik beschouw het verlenen van faciliteiten op kazernes ten behoeve van reünies en de bijdrage van het huidige defensiepersoneel daaraan dan ook als een hommage van de actief dienenden aan deze Veteranen".

Ger de Jong dankt tot besluit namens alle aanwezigen Kolonel Klop en zijn Staf voor de gastvrijheid die wij hier vandaag genieten en die zeker een aanzet zal zijn tot een Veteranenbeleid een land als Nederland waardig. Aldus Ger de Jong. Na dit officiële gedeelte wordt een voorlichtingsfilm getoond, die ter gelegenheid van het 325 jarig bestaan in 1990 van het Korps Mariniers is gemaakt. De film laat zien hoe Mariniers op verschillende locaties zoals bijvoorbeeld Mo-i-rana in Noorwegen, op 80 km ten Z van de Poolcirkel, op de Nederlandse Antillen en Aruba worden getraind om, waar dit nodig mocht zijn, te worden ingezet als onderdeel van de United Kingdom/Netherlands Amphibious Force, of als Marinierseenheid binnen 48 uur voor vredesoperaties ter beschikking van de Verenigde Naties kunnen worden gesteld of dat het Korps mariniers wordt ingeschakeld bij de bescherming van de Nederlandse Antillen en Aruba. Bij het tonen van de huidige moderne technieken

denk je terug aan je eigen opleiding in 1945/1946/1947.

Verdeeld in groepen van ca. 50 elk onder leiding van een instructeur gaan we vervolgens een kijkje nemen bij de wapens en uitrustingen. Dit blijkt uiteen te lopen van kleding geschikt voor 30° onder nul tot een verblijf in de tropen bij zo'n 35° boven nul.

We passeren de hele revue van verschillende soorten parachutes, Poolkleding, sleetjes, overlevingspakketten, flashlights, kortom te veel om allemaal op te noemen.

De tijd breekt aan voor een innerlijke versterking en tegen inlevering van de consumptiebonnen gaan de drankjes gretig over de toonbank. Als de bonnen op zijn blijken de prijzen Veteraanvriendelijk en geen enkel bezwaar om er één extra te nemen. Intussen wordt de maaltijd aangekondigd en zet iedereen zich in beweging om naar de eetzaal te gaan. Daar wacht ons een nasimaaltijd aangevuld met fruit, een drankje en softice toe. Dat de koks meer dan hun best hebben gedaan blijkt uit de lofuitingen die je om je heen hoort. Deze "aangeklede rijstmaaltijd" gaat erin als koek. De goede kwaliteit blijkt een gevolg te zijn van het feit dat men in deze kazerne probeert de koks zo lang als mogelijk te houden. Volledig voldaan, glijdend en schuivend over de sneeuwplekken op de appèlplaats, gaan we naar de plek waar de laatste demonstratie wordt gegeven door de Bijzondere Bijstandseenheid. Vanaf een 20 meter hoge Bailey-toren dalen mannen via touwen via de zijwand naar lager gelegen verdiepingen of naar de grond. Omgekeerd klimt een man via een speciale techniek omhoog en komt duidelijk vermoeid op het dak van de toren. Er worden afstanden overbrugd door mannen die in horizontale positie op een touw liggend van één punt naar een ander punt gaan, onderweg een rookgordijn leggend door vanaf een been een rookbom af te steken. De demonstratie wordt afgesloten met een spectaculaire, in scène gezette, ontzetting met behulp van explosieven die in deze stille omgeving een aanslag doen op onze trommelvliezen. Hiermede is deze dag tot een eind gekomen en is het tijd om de terugreis te beginnen. Het was een interessante en leuke ervaring om gast te zijn bij de Mariniers.

Onze welgemeende dank namens 220 deelnemers(sters) van de VOMI-afdeling Zuid-Holland Zuid gaat uit naar de Commandant van de Van Braam Houckgeestkazerne, de Kolonel Klop, de leden van de Staf die ons de gehele dag begeleid hebben, de koks en al het overige personeel.

Een woord van waardering aan Tom de Bart die het leeuwendeel, om deze dag vlekkeloos te laten verlopen, voor zijn rekening heeft genomen.

Een plezierige dag waarnaar wij hopen ook volgend jaar te kunnen uitzien. HCC.

Nieuws van het Veteranenplatform

vervolg van pagina 3

Het VP heeft op 22 maart 1991, na overleg met en in het DB en AB, zijn commentaar aan de Minister aangeboden.

Het VP vindt het rapport goed van opzet, zeer leesbaar en het geeft een analyse van relevante ontwikkelingen in de samenleving m.b.t. de vraagstukken inzake veteranen. Het kan een goede basis vormen voor het treffen van concrete maatregelen.

Het commentaar van het VP richt zich voornamelijk op:

- er moet meer aandacht komen voor de functie en positie van het Nationaal Monument op de Dam, als monument voor alle gevallen

- de oprichting van slechts één stichting of instituut voor veteranen, mogelijk de SDV

- volgens het rapport is de Commissie gebleken dat veel veteranen maatschappelijke erkenning koppelen aan de wens tot een financiële tegemoetkoming; het VP onderschrijft deze stelling maar meent dat deze financiële wens meer concreet had moeten worden uitgewerkt.

Het Hoofd van de Dienst Zorg Postactieve Militairen bericht, dat het Hoofd van de afdeling Sociaal Medische Aangelegenheden alsmede het onder hem ressorterende bureau Geneeskundige Adviezen vanaf 1 maart jl. gehuisvest is op het adres Geerstraat 4 te Heerlen. Het postadres is: Postbus 4490, 6401 CZ Heerlen, telefoon 045 - 737475.

De adressen van de diverse onderdelen van de afdeling Sociaal Medische Aangelegenheden zijn:

1. 837e Commissie Geneeskundig Onderzoek Militairen
Bezoekadres/postadres: Wassenaarseweg 2, 2596 CH 's Gravenhage

2. 836e Commissie Geneeskundig Onderzoek Militairen
Bezoekadres: J. Haydnlaan 2, Utrecht.
Postadres: Postbus 90000, 3509 AA Utrecht

3. Centraal Medisch Archief
Bezoekadres: Rooseveltstraat 44, Leiden
Postadres: Postbus 9019, 2300 PA Leiden

4. Arbeidskundige dienst
Bezoekadres: Hoofdgebouw Militair Revalidatiecentrum, Dribergsestraatweg 1, Doorn
Postadres: Postbus 44, 3940 AA Doorn

G. Achterhof, PR-funktionaris

Het Vaandel

Op woensdag 27 augustus 1941 brachten H.M. Koningin Wilhelmina en Z.K.H. Prins Bernhard een bezoek aan de Koninklijke Nederlandse Brigade te Wolverhampton in Engeland. Hare Majesteit heeft op die dag aan de Brigade een vaandel uitgereikt en daarbij de volgende rede uitgesproken.

"Officieren, Onderofficieren, Korporaals en Soldaten".

Nadat wij op den Vaderlandsen bodem tijdelijk de wapens hebben neergelegd zetten wij de strijd elders voort, bezielde door den vasten onwrikbare wil te volharden tot Nederland weer vrij zal zijn.

Velen van u zijn, dikwijls met grote opoffering en levensgevaar, uit het Vaderland hierheen gekomen, terwijl de Nederlanders, wonende in Groot-Britannië, Canada en elders, zich bij u hebben gevoegd, gevolg gevend aan de oproep tot vervulling van hun plicht tegenover het Vaderland.

Gij vormdet aanvankelijk het Nederlandse Legioen, thans de Koninklijke Nederlandse Brigade.

Ik weet, dat in u leeft dezelfde geest, die onze landgenoten in het Vaderland bezielde, die ontembare moed, die alle offers ten spijt volhardt, totdat het einddoel bereikt is.

Ik weet, dat gij niet voor hen zult onderdoen als de tijd daar is, dat er een beroep zal worden gedaan om tezamen met uwe kameraden van Zee- en Luchtmacht daadwerkelijk mede te werken tot de bevrijding van den Vaderlandsen bodem.

In dit vertrouwen, heb ik u een Vaandel toegedacht, zoals legeronderdelen in Nederland voeren.

Op dit Vaandel is aangebracht de naam van mijn kleindochter "Prinses Irene" het Petekind van de Weermacht, wier naam ik met volle instemming van haar ouders aan de Brigade geef.

Kolonel, in de volle overtuiging, dat gij en de onder uwe bevelen dienenden, de eer van dit u allen toevertrouwd kleinood onder alle omstandigheden zult hooghouden, overhandig ik u thans het Vaandel van de KONINKLIJKE NEDERLANDSE BRIGADE "PRINSES IRENE". Vertrouwend op God, onzen onbuigzamen wil en de overwinning onzer bondgenootschappelijke Wapenen, zal het u gegeven zijn eenmaal als zegevierende bevrijders van Nederland met dit Vaandel den Nederlanders Bodem te betreden.

Ik nodig u uit, met mij aan te heffen: "LEVE HET VADERLAND".

Op 13 juli 1945 hechtte de Bevelhebber der Nederlandse Strijdkrachten, Z.K.H. Prins Bernhard der Nederlanden, het ordeteken vastgesteld voor Ridder vierde klasse der Militaire Willemsorde, aan het vaandel, zulks naar aanleiding van het Koninklijk Besluit van 3 juli 1945, NO. 28, dat luidde:

"Overwegende, dat de Koninklijke Nederlandse Brigade "Prinses Irene" gedurende de veldtocht 1944-1945 bijzonder heeft uitgemunt door haar opgedragen taken steeds met beleid, gepaard gaande aan groten moed, zelfopoffering en trouw te volbrengen;

Overwegende, voorts, dat de belangrijkste gevechten, welke door voornoemde Brigade zijn geleverd, hebben plaats gehad te ST. COME, PONT AUDEMÉR, BEERINGEN, TILBURG EN HEDEL; HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

I. te bepalen, dat het vaandel van de Koninklijke Nederlandse Brigade "prinses

Irene" zal worden versierd met het ordeteken vastgesteld voor de Ridder van de vierde klasse der Militaire Willemsorde; II. aan voornoemde Brigade toestemming te verlenen in haar vaandel de namen te voeren van de plaatsen:

ST COME 1944

PONT AUDEMÉR 1944

BEERINGEN 1944

TILBURG 1944

HEDEL 1945

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de kanselier der Nederlandse Orden."

Het Loo, 3 juli 1945

w.g. WILHELMINA

In juni 1947 werd het Vaandel te Arnhem voor het front van de troep plechtig overgedragen aan het toenmalig Regiment "Prinses Irene".

1. Op 27 augustus 1991 is het 50 jaar geleden dat H.M. Koningin Wilhelmina in Wolverhampton (Engeland) het vaandel uitreikte aan Koninklijke Nederlandse Brigade. Bij deze gelegenheid verbond zij tevens de naam van haar kleindochter Irene aan de Brigade.

2. Ter gelegenheid van dit jubileum worden op diverse dagen een aantal festiviteiten georganiseerd zoals:

- Een estafetteploeg van Courseulles-sur-Mer naar Den Haag van 5 t/m 8 mei 1991.
- Een sportdag en een bataljonsfeest op 28 en 29 augustus 1991.

c. Een zgn "Open Huis" voor de regio op 24 augustus 1991.

d. Een reünie, een defilé en een receptie op 27 augustus 1991.

3. Op 27 augustus 1991 worden alle (oud) beroepsofficieren en onderofficieren die in of na de 2e Wereldoorlog bij het Regiment Fuseliers hebben gediend in de gelegenheid gesteld de feestelijkheden mee te maken.

4. Het voorlopige programma ziet er als volgt uit:

a. 09.30-10.30 uur: Aankomst/ontvangst reünisten

b. 11.15 uur: Herdenking gevallen en ceremoniële vlaggenparade

c. 11.45-13.15 uur: Lopende rijstmaaltijd
d. 15.00 uur: Defilé te voet en gemotoriseerd door militairen van 13 Painfbat en oud-strijders bij het gemeentehuis van Schalkhaar.

In de middaguren van 27 augustus 1991 zal Z.K.H. Prins Bernhard enige tijd temidden van de reünisten verkeren.

5. Teneinde inzicht te krijgen in het te verwachten aantal reünisten worden belangstellenden verzocht contact op te nemen met de S1 - 13 Painfbat, tel. 05700-92516/92515 voor 29 juni 1991.

Onze sobat B. Bronke van 3-8 Regiment-Infanterie, adres Raadhuisstraat 29a, postcode 1541 JA Koog aan de Zaan, berichtte ons dat dit Bataljon op zaterdag 5 oktober een reünie zal houden in de Generaal Spoorkazerne in Ermelo. Nadere inlichtingen kunt u bij hem verkrijgen.

1-4-5-7 Regiment Infanterie opgelet!
Sobat R. Alblas, Welgravenlaan 14, 6741 ZH te Lunteren, tel. 08388 - 3339 zoekt contact met zijn oude vrienden middels deze oproep voor hernieuwde kennismaking. Laat hem niet versukkelen en neem contact op, bij voorbaat dank.

secretariaat:
elkenstraat 25
5922 CB VENLO
tel: 077 827510

De Vereniging Oud-Strijders 8 R.V.A. 1e Divisie "7 December" is voornemens haar jaarlijkse reünie te houden op vrijdag 4 oktober 1991 in de Chassé kazerne te Breda. Zoals ieder jaar weer, verwachten wij een grote opkomst van oude sobats. Men wordt verzocht zich tijdig op te geven voor deelname aan deze reünie, waarna U een toegangkaart zal worden toegezonden. Uitsluitend op vertoon van deze kaart, krijgt men toegang tot de kazerne voor deelname aan de reünie. Oud-Strijders van 8 R.V.A. die nog geen lid zijn van de Vereniging, kunnen zich alsnog opgeven bij de secretaris dhr. M. Peeters te Venlo, tel. 077-827510.

Oud leden van de 1e Hygiënische Afdeling van de "C" Divisie "7 December" worden verzocht contact op te nemen met onze sobat W. Eleveld, Rembrandtlaan 22, 4523 HR Terneuzen. Zal wel een schone boel worden daar in Schaarsbergen op 21 september bij de grote Divisie reünie.

Sobat's "Turf in je ransel"?

De ondersteunings Comp. 3 Bat. Reg. Garde Grenadiers, (Carrier-, Pag-, Mortier- en Pionierpeloton) houden 9 mei 1991 (Hemelvaart) een reünie in Rustburcht Rotterdam. Zijn er nog dienstmakers die buiten ons bereik waren en wel interesse hebben, contact opnemen met W.P. Zwaan, Menno ter Braakstraat 26, 3076 EH Rotterdam, tel. 010-4196278 of TH. Schnitzler, Riederstraat 15, 3074 CN Rotterdam, tel. 010-4326013.

O.V.W. Bataljon, 2-5 Regiment Infanterie Engeland-Malakka-Oost Java van 1945-1948! Namens dit Bataljon zal er op 25 mei a.s. bij het Nationaal monument te

Roermond een herdenkings-plaquette worden onthuld. Tevens zal deze dag als een reüniedag worden gekenmerkt. Hierbij zullen ook vele nabestaanden aanwezig zijn. De organisatiecommissie heeft echter niet alle adressen van ex 2-5 R.I.'ers terug kunnen vinden. Heeft u bij dit onderdeel uw diensttijd of een deel daarvan doorgebracht en bent u geïnteresseerd in dit gebeuren neem dan zo spoedig mogelijk contact op met Arie Kortleever van de 1e compagnie, tel. 085-232133. Geef dit s.v.p. door aan alle andere leden van ons Bataljon.

Het 43ste Zelfstandige Verkenning Es-kadron komt met minstens 50% oude sobats van dit onderdeel sedert 1964 om de drie jaar bijeen in de Bernardkazerne te Amersfoort. Gedurende de maand mei gaan de tanks in de garage, pakken de huzaren de fiets en trekken vier dagen over de Veluwe. Ze vertoeven dan in een trekkerhut of in een kampeerboerderij, waar de koks, de sfeer en de humor hetzelfde zijn als "tempo dulu". Dat schrijft sobat D. Veenstra, De Were 91, 3332 KD te Zwijndrecht, tel. 078-192806.

Sobat Veenstra, wel eens gedacht aan een kaartleesrit naar de Lemelerberg. Moet je eens aan gaan bij Wim Reimink in Lemelerveld. Na West en Oost Java is dit een van de mooie plekje in het Overijsselse.

En dat "Huzarenstukje" vinden jullie elders in het blad.

*TOEN
Vroeger patrouilleerden wij tussen de
karbouwen.
'k Dacht toen vaak:
lag ik maar op de hei
tussen mooie vrouwen*

Pisang Anton

Opsporing en bekendmaking verzocht

Riet Elshout

Een van de "Blijvertjes" althans behorende tot 2-15 R.I. was sobat J.M. Fober De Beemden 13, 6365 BL Schin-
nen. Hieronder volgt zijn relaas, ook een vorm van vermissing, mogelijk gunstiger dan elders in ons blad.

Bij de opmars in de richting Madioen van 2-15 R.I. rond einde 1948 begin 1949, passeerden wij Blitar en Kediri. Wij, van het Aanvullings Detachement Regiment Stoottroepen, waren toen ingedeeld bij 2-15 R.I. samen met militairen van andere onderdelen, op Java.

In een van voornoemde plaatsjes, ik meen Kidiri, vroeg een jonge dame aan mij of ik de mogelijkheid had KNIL-soldaten op te sporen. Het bleek, dat haar vader reeds enkele jaren spoorloos was. Zij zat met haar moeder, een echte Javaanse dame, alleen in een groot huis en waren daar meerdere malen lastig gevallen door zwervers en dieven.

Haar moeder liet een sawah bewerken en leefde van de opbrengst terwijl zijzelf op het postkantoor werkte en kleuterleidster was. Haar naam was; Riet Elshout.

Vanuit Wlingi nam ik contact op met het Ministerie en Rode Kruis. haar vader bleek op Sumatra te wonen met een nieuwe familie. Hij kwam niet terug naar Java. Ik heb haar dit medegedeeld. Het was een erg pijnlijke situatie. Zij heeft nadien steeds schriftelijk contact onderhouden tot jaren na terugkeer in Nederland, waarbij ze mijn vrouw zelfs foto's stuurde. Opeens stopte de correspondentie. Graag zou ik nu weer met haar willen

Herinneringen aan sobat Westdorp

corresponderen, eventueel opzoeken indien mogelijk als ik met mijn vrouw op vakantie zou kunnen gaan in Indonesië. Mijn vraag is nu; kunt u mij helpen aan haar adres te komen door zo mogelijk navraag te doen naar haar via Sobat. Hopende gunstig van u te mogen vernemen, tekent

Vr. groetend J.M. Fober, De Beemden 13, 6365 BL Schin-
nen

Th. v.d. Broek, Reigerstraat 1, 6601 DM Wychen, tel. 08894-13233, behoorde destijds bij het 1e Regiment Pantserdoelartillerie. Opleiding vond plaats in de Simon Stevinkazerne te Ede. Op 24 april 1947 vertrok hij uit Amsterdam met de "Boisevain" en werd in Ned. Indië gedetacheerd bij het Algemeen Materieel Depot te Batavia. Op 10 maart 1950 vertrok hij naar Nederland met de "Fair Sea". Alle herinneringen, foto's van de schepen, raakte hij kwijt. Wie kan hem helpen aan wat herinneringsfoto's enz.

Sobat J. Croes Humboldtstraat 11 D/5090 Leverkusen-3 behoorde tot 3-11 R.I. van januari 1947 tot mei 1949 diende hij respectievelijk bij de Staf en 5e Cie te Celebes en Midden-Java, Tegal en omstreken. De geschiedenis en belevenissen zijn hem ontgaan mede door vervroegde demobilisatie als O.V.W.er. Zijn er contactpersonen, bestaat er een reüniecommissie van 3-11 of een contactadres. Wie helpt deze afgedwaalde sobat weer op het juiste spoor?

Sobat H.W. Zandvliet, Tonnekreek 9, 4791 SE Klundert, tel. 01682-4345 beschikt over circa 180 foto's van zijn zwager genaamd Westdorp, geboren in Den Haag op 11 november 1911. Deze sobat is overleden. Hij behoorde kennelijk tot 1-15 R.I. De foto's zijn te verkrijgen bij sobat Zandvliet. (Mogelijk iets voor sobat Bos uit Made, ook van 1-15 R.I.?)

Dat de rubriek aandachtig gelezen wordt bewijst sobat Jac. A. Bouma die een mooi verslag schreef uit Zwitserland met enige lichtpunten over de zoon van de overleden collega Stegeman. hartelijk dank, de brief gaat naar zijn zoon. Op uw stukje geschiedenis komen we nog wel terug.

26 juni 1947, 1000ste groet uit studio Semarang naar Holland

Herinneringen aan Garut

Het wemelt in onze klappers en plakboeken van de documenten. Een te groots woord voor het hierbij afgedrukte aanplakbiljet. Iedere keer weer als onze blik, op een verloren moment, valt op deze en dergelijke gedrukte zaken dan lijkt het alsof onze herinnering toch weer even gecorrigeerd wordt. Op het pamflet (de kleur was lichtgroen) werd geen jaartal vermeld. Dat leek overbodig. We leefden in het jaar 1948. Op de hoofdweg van Garut naar Bandung was normaal verkeer mogelijk, evenals op de weg met de duizend bochten langs de vulkaan Papandayan naar de zuidkust. Op de weg van Garut naar Tasik Malaya moest nog in convoie gereden worden. Behalve de nodige beveiliging reed er een Humber Staghound van de verkenners aan de kop van de colonne en ook nog één aan de staart. Soms was het raak op die weg en dat mocht dan helaas wel eens letterlijk genomen worden. Hoog in de overweldigend mooie bergen rond Garut, de hoofdstad van het vroegere Koninkrijk Pajajaran, liepen de mannen van de buitenposten hun patrouilles. Ook bij die patrouilles kon er een en ander gebeuren.

En het is soms of die herinneringen aan afmattende patrouilles en ontberingen op welk gebied dan ook, overheersend zijn. Deze en dergelijke pamfletten brengen dan dat beeld weer terug die de werkelijkheid van toen het dichtst benadert. Die pamfletten waren aangebracht op plaatsen die door de militairen veel bezocht werden. Ze lagen ook in cantines en messes. Ze waren opgeprikt op de badhokjes van het zwembad, keurig hersteld en betegeld door de genie en met een puike zuiveringsinstallatie. De aankondigingen lagen of hingen bij de drie voortreffelijke Chinese etablissementen, waar een smakelijke hap en koel bier voor weinig geld werd geserveerd. Het clubgebouw zelf was trouwens ook een beste tent en het kon er erg gezellig zijn. En ja, zie, het pamflet werd gedrukt door de drukkerij 'Merapi', die al weer geruime tijd in bedrijf was. Waar ze toen het papier vandaan haalden is nog niet duidelijk. Op de sportvelden speelden zich de voetbal en volleybalcompetities af, met lawaai en toeters en bellen.

De brigade sportwedstrijden waren een feest. En dat kon allemaal, want was er wel een tijdstip van de dag of de nacht dat er geen patrouilles 'uit' waren, daar hoog in de bergen?

En ach, voor de lezing van de goede luitenant Drielsma had bijna geen hond belangstelling. Voor de voortgang of het resultaat van die onderhandelingen, welke onderhandeling dan ook, interesseerde zich geen mens. Er werd in al die jaren niet of nauwelijks over de vaderlandse politiek gesproken. Sommige oud-

strijders hebben in de afgelopen jaren die achterstand in willen halen, lijkt het. Die 'Licht Klassieke en Hongaarse Muziek' was wat anders. Ofschoon, er waren er die zich afvroegen wat ze nou met Hongaarse muziek in Garut aanmoesten. Maar ja, Lies Sampers zou haar medewerking verlenen en haar naam klonk zo oer-Hollands. Wie Lies Sampers was wist ook verder geen mens. Ze bleek een heel aardige charmante vrouw en ze zong voortreffelijk. Toen en daar gingen onze gedachten terug naar het Vaderland. En nu, krankzinnig genoeg, weer naar Garut. Allemaal de schuld van Lies Sampers. Het Garut van medio 1948 was een heel leefbaar en plezierig stadje en het kon er bepaald vredig zijn.

En daar in het Garutse konden we de radio aanzetten om te luisteren naar het 'brigade radio strijdkrachten programma Garut'. Enthousiastelingen hadden er een zender gebouwd en ze hielden het radiostation in bedrijf. Een zender die luid en duidelijk te horen was tot ver in de omtrek. De mannen die dat station bedienden brachten er een flink stuk van hun plezierige diensttijd door. Geen mens die hen dat misgunde. Velen van hen kwamen terecht in Hilversum waar ze bekende en gerenommeerde radiomedewerkers werden, inmiddels ook al met pensioen of er tegenaan. Geen flauwekul die zender en het programma!

Op werkdagen een programma van 17.30 tot 22.00. 's Zondags ook nog van 09.30 tot 12.00. We willen U het programma van Zondag 1 augustus 1948 - de Zondag van Lies - niet onthouden.

09.30-10.00 uur: Grammofoonmuziek
10.00-11.30 uur: Hoogmis uit de kerk te Garut
11.30-12.00 uur: Grammofoonmuziek
17.30-17.50 uur: Cabaret van Wim Kan en Cor Lamaire
17.50-19.00 uur: Klassieke muziek
19.00-19.30 uur: Hersengymnastiek samengesteld door en onder leiding van Jan Bootz en Bob Wallagh
19.30-20.00 uur: 'Walztime' door Orchestre Miniature
20.30-21.00 uur: The Ramblers o.l.v. Theo Uden Masman
21.00-21.15 uur: 'De stem uit Nederland'
21.15-21.45 uur: 'Aan het eind van de dag'
21.45-22.00 uur: Dagsluiting.

Er zijn er die zo'n stadje niet 'hadden'. Die niet naar de radio konden luisteren, een eigen 'soldatenradio-omroep'. Die Lies Sampers nooit gezien hebben en die niet naar de Chinees konden. Die geen clubgebouw hadden en geen Prot. Kerk.

S.M.

Over sterke verhalen gesproken

Kamp-40 had een oprijlaantje dat vanaf de weg naar het wachtlokaal leidde. De wacht, ik dacht van 431 RI, stond aan het begin van dat laantje aan de weg, stengun op de borst.

Gelukkig een ritje naar Tjandjoer. Opdracht: Kolonel ophalen bij de brug voor Tjandjoer met de Ford Lynx. Dus eerst de 19-set innetten waarvoor we een stukje het kamp uit reden voor een optimale afstemming. Fred Ameling, als radiohoofdpost in het kamp, liet z'n Ajax Becker Cuba waarop ik rijdend moest afstemmen luid en duidelijk horen. Het verliep zo vlot dat we nog even terugkeerden naar het kamp.

Zo'n 50 meter voor ons reed een Power van de T.N.I. met een stel nogal schreeuwerige, uitsloverige "soldaten". Toen we het laantje van het kamp in wilde draaien, troffen we de wacht aan die wat in de war leek te zijn. We stopten bij hem en hij zei ons, geheel overstuur: "Ik kon er niets aan doen, hij ging vanzelf af, ik heb hem geraakt!". We zagen aan de overkant van de weg een burger in het gras liggen die aan zijn been gewond was. We gaven de wacht het advies daar te blijven staan en vooral rustig te blijven. Wij zouden de wachtcommandant voor hem waarschuwen. We reden door naar het wachtlokaal en vertelden de sergeant dat z'n wacht geschoten had en er een gewonde was. Wij vervolgden onze weg en scheurden even later met een lekker gangetje naar Tjandjoer. Daar pikten we de luxe wagen van de kolonel op die zich gelijk een stuk veiliger voelde en reden nu "netjes" volgens het boekje, terug naar Bandoeng. In het kamp hoorden we de ware toedracht van "het schot".

Vanuit de Power was, tijdens het passeren, door de overspannen T.N.I.-ers op de wacht geschoten. Een kogel was precies op de sten, die op z'n buik hing, geketst en trof de Indonesiër die aan de overkant van de weg aan de grassnijden was, in zijn been. De wacht, die zijn sten had voelen bewegen, dacht dat hij geschoten had en besepte niet dat hij eigenlijk dood had moeten zijn. Over geluk gesproken! Ik denk wel dat de vrienden van de infanterist in Holland, toen hij hen dit voorval onder het genot van een pilsje vertelde, zullen hebben gedacht: Daar heb je hem weer met zo'n sterk verhaal.

Ik zou de infanterist best nog eens willen ontmoeten; ik zou dan tegen hem zeggen: "Je hebt puur geluk gehad, makker, op 4 september 1950, toen je opwacht stond voor kamp-40 bij de Technische Hogeschool in Bandoeng!"

Dit was nu eens een sterk verhaal, dat nog echt waar is ook.

Jos Keune, 43 Z.V.E.

Bandoeng kamp 40 4 september 1950

Afdelingsnieuws

Afdeling Noord-Holland

1991, jaar van de eenheid?

Wie de sobat van februari heeft gelezen, zal tot zijn of haar grote voldoening hebben mogen constateren dat het goed gaat met de VOMI.

In alle provincie-afdelingen worden steeds meer nieuwe leden ingeschreven. De bijeenkomsten worden druk bezocht en goede informatie is nu 6x per jaar te lezen in ons verenigingsblad.

Ook de reüniekommissie's van de diverse legeronderdelen doen nu oproepen om aan te sluiten bij de belangenvereniging. De eenheid zoals we dat ook hebben gekend in onze tropenjaren keert weer terug. Geen versplintering maar samen sterk.

Aan dit succesvolle werk van bestuursleden en commissieleden kan echter ieder lid deelnemen. Praat over het werk van de VOMI met sobats die nog geen lid zijn. Neem ze mee naar die gezellige film-kontaktdagen en wijs ze op de herdenkingsbijeenkomst van 7 september om 2 uur voor ALLE oud Indiëgangers van Zee, Land- en Luchtmacht, bij ons nationaal monument in Roermond, waarvoor in de diverse provincie's bustochten worden georganiseerd.

Door onze massale aanwezigheid aldaar, dwingen we de erkenning af waar we recht op hebben en zijn we weer even samen met onze bijna 6.000 kameraden die in Indonesië begraven liggen.

P.s. misschien kunnen de reüniekommissie's bovengenoemde nationale dag in hun jaarprogramma als vast onderdeel opnemen?

Geslaagde bijeenkomst in Heiloo

De regio-kommissie van Noord-Holland West kan met haar leden terugzien op een zeer geslaagde 23ste maart 1991. Een bomvolle zaal en een gezellige sfeer in het zalencentrum "Open Huis" van het leuke dorpje Heiloo waren goede ingrediënten om deze dag te laten slagen. Het welkomswoord werd gedaan door regio West bestuurslid Joop Smeets met een extra woordje aan het adres van de aanwezige Burgemeester van Heiloo, Dhr. Schoof met zijn vrouw. Deze antwoordde, dat hij bijzonder verheugd was dat deze lange tijd vergeten groep Heiloo had uitgekozen voor deze bijeenkomst en toonde volle begrip voor onze situatie. Wie weet wat we nog voor u kunnen doen, aldus de heer Schoof. Na 1 minuut stilte voor de in het afgelopen jaar overleden VOMI leden in dit gewest, werd begonnen aan de gebruikelijke agenda zoals mededelingen over het werk wat door het bestuur was gedaan en wat er nog gedaan moet worden.

Rond het middaguur ging iedereen aan tafel voor de nasi-hap met aansluitend

een film over Indonesië. Daarop volgend werden nog wat mededelingen gedaan en de rest van de dag gevuld met een ontspannen en gezellig samenzijn. Uiteraard is zo'n dag voor herhaling vatbaar, want iedereen ging zeer voldaan naar huis. Dat er ook nog 15 niet-leden lid werden, waaronder ook de honderdste van de regio Noord-Holland West, de heer C. de Jong met bloemen gehuldigd, was mooi meegenomen. J. Smeets.

Bij iedere verzending van post voor onze leden komen poststukken onbestelbaar retour, omdat een adreswijziging niet tijdig is doorgegeven.

Dit heeft tot gevolg dat wij het contact met u kunnen verliezen en dat zelfs de SOBAT niet meer bezorgd kan worden. Wij doen een dringend beroep op alle leden een adreswijziging aan onderstaand secretariaat door te geven. Dit voorkomt veel speurwerk voor ons en teleurstelling of ongenoegen voor u.

Ook het niet tijdig betalen van uw contributie kan problemen geven. Mocht de u toegezonden accept-giro zijn zoekgeraakt dan kunt u zelf een overboeking maken naar: Postgiro 49 76 67 ten name van Penningmeester VOMI Noord-Holland te Haarlem.

Afdeling Flevoland

De op 19 december gevormde commissie Almere is actief van start gegaan en wilde zich ook inzetten voor geheel Flevoland, met als doel een zelfstandige afdeling Flevoland.

Noord-Holland was en is van mening dat de provincie Flevoland zeker recht heeft op een eigen afdeling en heeft aan dit streven alle steun en medewerking gegeven. Op de landelijke vergadering in Woudenberg op 18 maart 1991 kreeg Flevoland toestemming van VOMI Arnhem en heeft de officiële installatie op 23 april 1991 in Almere plaats gevonden. 28 leden van Noord-Holland gaan naar hen over en wij wensen Flevoland veel succes bij hun werk.

De op 23 maart gehouden regiobijeenkomst Noord-Holland West was een groot succes. Alle bezoekers waren zeer tevreden en wij mochten weer 15 nieuwe leden inschrijven.

Op 20 april is onze jaarlijkse ledenvergadering gehouden in de Ripperda Kanernte Haarlem. Alle leden hebben persoonlijk een uitnodiging gehad en de aanmeldingen stromen binnen. In een volgende Sobat meer hier over.

Een juiste datum en plaats voor een bijeenkomst in Amsterdam is nog niet gevonden. Leden krijgen persoonlijk bericht maar u kunt eventueel ook bij mij informeren.

Secretaris P.L. van Maris, Kerkstraat 46, 2153 BK Nieuw-Vennep, telefoon: 02526-72933

Afdeling Overijssel

Op 26 maart j.l. hield de afdeling haar jaarlijkse ledenvergadering in zaal Reimink te Lemelerveld. Wim Reimink, de eigenaar van de zaal, is oud-huzaar en uiteraard VOMI-lid. Hij stelt zijn zalencentrum altijd zeer bereidwillig ter beschikking voor afdelingsactiviteiten.

De vergadering werd goed bezocht. De afgedende bestuursleden, de sobat's Vaartjes en v.d. Sluis werden met algemene stemmen herkozen.

Het belangrijkste agendapunt was wel het vaststellen van de afdelingsstatuten. Dit geschiedde met de grootst mogelijke meerderheid van stemmen.

Na afloop van de vergadering werd een prachtige diaserie vertoond over Indonesië.

Op 14 maart was een groep van 100 personen (leden met partners) te gast op de vliegbasis Twente. De ontvangst was buitengewoon gastvrij. De rondleidingen en de afsluitende nasi-goreng maaltijd vielen uitstekend in de smaak. Aangezien de afdeling public relations van de basis de grootte van de groepen beperkt tot maximaal 100 personen wordt het bezoeken aan de basis voor de leden van de afdeling Overijssel verdeeld over een aantal data. De eerstvolgende gelegenheid is gepland op dinsdag 12 november a.s. des namiddags om 13.00 uur.

Degenen die hiervoor belangstelling hebben, kunnen zich alvast aanmelden bij de secretaris de heer G. v.d. Sluis te Heino, telefoon 05729-2872, adres: De Hoge Kampen 8, 8141 VL Heino.

Hierover volgt nog nader bericht, maar ook hier geldt: "Wie het eerst komt, die het eerst maalt".

In de periode 17 juni tot 20 juni 1991 wordt in de Bergkerk te Deventer een groepstentoonstelling georganiseerd van werk van afstuderende studenten van de A.K.I. te Enschede.

Een van de deelneemsters is mejuffrouw Jet Krüger uit Enschede, dochter van een O.V.W.-er die destijds heeft gediend in 1-11 Regiment Infanterie.

Zij wil aan de hand van foto's uit de collectie van haar vader en van beroepsfoto-graven en voorts met behulp van ander documentatiemateriaal een indruk geven van het dekolonisatieproces in de periode 1945-1949. Zij heeft via een vragenlijst gegevens verzameld bij verschillende leden van de afdeling. Zij beoogt in tegenstelling tot de vaak negatieve kritiek van de media de positieve kanten van het Nederlands optreden te belichten.

Het bestuur van de afdeling Overijssel meent dat dit soort initiatieven van jonge mensen nooit genoeg kan worden ondersteund. Om deze reden worden alle oud-Indiëmilitairen opgeroepen van hun be-

langstelling blijkt te geven door de tentoonstelling te bezoeken.

J. Lonsain.

Afdeling Oost Brabant

In het eerste jaar van ons bestaan als zelfstandige Afdeling Oost Brabant zal men een inwerkperiode in acht moeten nemen, maar kan nu al vast stellen dat we hierin zullen moeten slagen. De activiteiten komen op gang.

Zo was ons bestuur vertegenwoordigt tijdens de onthulling van een monument ter nagedachtenis aan gesneuvelde militairen op 18 maart j.l. te Hank.

Verder was er een bijeenkomst te Vlieden.

Op de laatst gehouden bestuursvergadering, 29 maart j.l., vond men het een goede zaak om Afdeling Oost Brabant in regio's te verdelen om zodoende de leden beter te bereiken.

De leden wonende in de Provincie Limburg zijn ingedeeld en vallen onder de administratie van Afdeling Oost Brabant.

In de vorige Sobat staat het voltallige bestuur met adressen.

De secr. A. v.d. Wetering.

Afdeling Drenthe

Wanneer u dit leest is de jaarvergadering in Grolloos net geweest. Geen reden dus om uitgebreid nieuws te lanceren, want we zijn net weer bijgepraat. Voor de leden die niet geweest zijn:

Het afdelingsbestuur is bezig een kazernedag te organiseren. Het lijkt ons best leuk om onze volgende bijeenkomst in de een of andere kazerne te houden. Waarschijnlijk gaat dit ergens eind september, begin oktober gebeuren.

's Morgens beginnen met de koffie en dan 's middags met elkaar aan de "nasi" en dan de verdere middag nog gezellig bijeen zijn.

Samen met echtgenote of huisgenote. Zodra de plannen definitieve vormen aan gaan nemen hoort u van ons.

Houd het goed in de gaten en mocht u een goeie suggestie voor deze dag in de kazerne hebben, meldt u dat dan even. De adressen zijn u bekend.

Diverse leden hebben ons al gevraagd of er 7 september ook weer een busreis naar Roermond wordt georganiseerd. Natuurlijk doen we dat. We stellen ons voor voorlopig op één bus te mikken. Dat worden 50 personen dus. Vorig jaar hebben we een paar mensen moeten teleurstellen jammer genoeg. Daarom als u toch wilt gaan, meldt u dan maar zo vroegtijdig mogelijk bij het secretariaat, want vol is vol. We kunnen natuurlijk wel zeggen we gaan met twee bussen, maar dat zijn wel eventjes 100 personen!

We trekken in twijfel of we dat wel zullen

halen. Mochten er echter zoveel liefhebbers zijn, dan gaan er natuurlijk twee bussen.

Regio Nieuws Hoogeveen

Vrijdag 19 april a.s. wordt daar de eerste kontaktmiddag gehouden. Dit zal plaats vinden in de Mauritsshal 's middags om twee uur.

U wordt daar van harte uitgenodigd met vrouw of huisgenote.

Piet van der Zee zal dan een diaserie tonen over "De tijd van toen" en zijn verhaal daar bij houden.

Het laatste nieuws zal u verteld worden door Ger Achterhof, de P.R. man van het hoofdbestuur.

In de vorige Sobat verkeerd gegaan. Het goede adres van de regio secretaris is G. Strijker, van Galenstraat 7, 7903 AE Hoogeveen. Het telefoonnummer is 05280-62639.

Meppel

De heer Geskes, door gezondheidsredenen afgetreden als secretaris, wordt opgevolgd door de heer E. de Leeuw, Werkhorst 22, 7944 AT Meppel. Men is in Meppel erg blij dat de Leeuw zich beschikbaar heeft willen stellen voor deze functie en men wenst hem dan ook alle sterkte toe in het secretariaat.

Geskes blijft gelukkig nog voor het bestuur behouden als P.R.-funktionaris. Het monument, dat Meppel graag verwezenlijkt ziet, voor de gevallen vrienden, komt nu gelukkig ook wat beter in beeld.

Het ziet er naar uit dat er binnen afzienbare tijd nu ook in Meppel een monument komt waar we onze gevallen vrienden, stijlvol en in alle eerbied kunnen herdenken.

Tenslotte wil het regio bestuur nog meedelen, dat hun lid J. Haasjes, woonde hebbende Slingenberg 12 in Meppel, hen door de dood is ontvallen. Alle nabestaanden wordt alle kracht toegewenst, dit op hun eigen wijze te dragen en te kunnen verwerken.

Emmen

De volgende bijeenkomst is daar woensdag 15 mei a.s.. Natuurlijk weer in "Oons Dorpshuis" in Valthe en het begint net als altijd 's middags om twee uur.

Nieuwe leden zijn altijd hartelijk welkom.

Afdeling Zuid-Holland-Noord

Met vreugde hebben wij het 300ste lid kunnen noteren, en volgens mededeling van de penningmeester hebben op enkele na hun contributie over 1991 betaald.

Op de gehouden filmavonden te Valkenburg en Roelofarendsveen mochten wij 10 nieuwe leden inschrijven en verwachten dat degenen die een aanmeldingsformulier hebben meegenomen zich ook nog zullen melden als lid.

De opkomst te Valkenburg was zoals gewoonlijk behoorlijk. 110 personen, te Roelofarendsveen, gezien het aantal leden in die regio bevredigend.

Onze jaarvergadering zal zijn op 22 mei in de Alexanderkazerne, dus deze datum kunt u alvast noteren. Ook hiervan krijgt u nog een nieuwsbrief waarin vermeld het dagprogramma.

Ons ledenbestand hebben wij thans op een eigen computer staan waar wij ook de adresetiketten gerangschikt in postcodes op vervaardigen, zodat wij bij postverzending de brieven gesorteerd aan kunnen leveren bij de PTT wat aardig kostenbesparend is.

Tot slot Sobats, zoals u wel gemerkt zult hebben het bestuur is op het "oorlogspad" om dit jaar het aantal leden op 400 te brengen, dus hierbij dan ook de oproep: "Help ons daarbij!"

Zoek in je woonomgeving naar oud Indiëstrijders en maak ze lid!

Afdeling Zuid-Holland Zuid

Filmseizoen 1990/1991

Bij het uitkomen van dit Sobatnummer zal het filmseizoen 1990/1991 in de afd. Zuid-Holland Zuid net achter de rug zijn. In totaal werden er 7 film-kontakbijeenkomsten georganiseerd n.l. 15 oktober (Gorinchem), 20 november (Ridderkerk), 11 december (Spijkenisse), 11 februari (Rotterdam), 12 maart (Dirksland), 26 maart (Haastrecht) en ten slotte 8 april (Oud-Beijerland). De uitschieter hiervan was Rotterdam waar op een zeer winterse avond met sneeuw en gladheid zo'n 200 deelnemers(sters) de moeite namen om bij deze weersomstandigheden naar Restaurant De Rustburcht te komen. Gelukkig kon het Bestuur een tweede zaal betrekken, waarmede voorkomen kon worden dat als "haringen in een ton" de filmvoorstelling moest worden bekeken. Het resultaat van deze 7 voorstellingen gaf een aantal bezoekers(sters) te zien van gemiddeld 120 per avond, hetgeen vergeleken met voorgaande jaren een behoorlijke stijging betekent. Onze grote waardering gaat uit naar Jac. de Wit, Hoofd Filmdienst VOMI, die ook dit seizoen meer dan 50 voorstellingen door het gehele land heeft gegeven en naar Cok Henkelman die Jac. de Wit vele malen heeft vergezeld. Van ganser harte hopen wij dat wij ook in het komende seizoen 1991/1992 op Jac. de Wit mogen rekenen.

Nationale herdenking te Roermond

Op zaterdag 7 september a.s. zal in Roermond de jaarlijkse herdenking plaatsvinden van onze omgekomen makkers. Evenals voorgaande jaren wil de afd. Zuid-Holland Zuid bussen naar Roermond laten rijden om deze herdenking met zoveel mogelijk leden en hun partners mee te beleven.

De deelnemerskosten zullen ook deze

keer f 25,00 per persoon bedragen. Hierin is behalve het vervoer vice versa begrepen koffie en een broodje tijdens een korte stop op de heenweg. Om tijdig busse te reserveren verzoeken wij belangstellenden zich voor 1 mei a.s. telefonisch te willen opgeven bij één van de volgende bestuursleden: A.G.J. Geurink, tel. 078-130180

A.W.C. van Rijswijk, tel. 078-178369
Th. de Bart, tel. 078-176893

U kunt zich schriftelijk opgeven bij het secretariaat afd. Zuid-Holland Zuid, Zwaluwenburg 28, 3328 CP Dordrecht.

Veteranen op actie naar Doorn

De afd. Zuid-Holland Zuid ging op 20 februari j.l. met 4 bussen en in totaal 220 deelnemers(sters) naar de Van Braam Houckgeestkazerne om de dag te beleven die georganiseerd was door de Commandant en Staf van de Mariniers aldaar. Hoe deze dag verliep kunt u lezen in een uitgebreider verslag elders geplaatst in dit Sobatnummer.

Afdeling Utrecht en 't Gooi

Ledenaantal per 31-12-1990 = 162 leden
Over dezelfde periode van het jaar 1990 zijn er twee bijeenkomsten geweest in de Kromhout kazerne zonder filmvoorstelling.

Eerst op 28 april waar 90 personen aan hebben deelgenomen. 20 oktober weer in de Kromhout waar de heer J. Dijkema van het hoofdbestuur, de doelstellingen van onze vereniging nog eens onder de aandacht heeft gebracht. Hier waren 110 personen aanwezig. Beide bijeenkomsten gingen gepaard met een gezamenlijke rijstmaaltijd, een verloting en levendige muziek.

Op 7 september 1990 met een bus naar Roermond. Daar hebben 52 personen aan deelgenomen en is voor herhaling vatbaar.

De statuten zijn gereed gekomen. Hier hebben 145 leden positief op gereageerd (schriftelijk). Eén lid had een aanmerking. De sociale dienst heeft in een vijftal gevallen goede raad en hulp kunnen verlenen.

Bestuurssamenstelling:

J.J. van Breukelen, Vinkenweg 35,
3762 TE Soest

Voorzitter Tel. 02155-19488
J. Braakman, Kershoflaan 30,
3551 XT Utrecht

Vice-voorzitter Tel. 030-435791

A.J.B. Martens, Linnaeuslaan 40,
3571 TX Utrecht

Secretaris Tel. 030-716895

L. van Leeuwen, Oranjerivierdreef 127,
3564 BC Utrecht

2e Secretaris Tel. 030-620549

A.G. Goey, van Musschenbroekstraat 8,
3514 XK Utrecht

Penningmeester Tel. 030-719560

W.L. Evers, Barkasstraat 2,

3534 PK Utrecht

2e Penningmeester Tel. 030-439152

W.I. Scholten, Comeniuslaan 99,

3706 XD Zeist

Sociale Commissie Tel. 03404-56838

Gironummer: 522347 t.n.v. Penningmeester VOMI Utrecht

Banknummer: 350009732 (Rabobank Nederland).

Afdeling Groningen

Secr. Nederlandlaan 20 9501 CC Stadskanaal Tel. 05990-14670

Op zaterdag 23 februari j.l. was er een voorlichtingsbijeenkomst in Veendam waar behalve de filmdienst ook de heer Achterhof aanwezig was. De winst van deze middag was 3 nieuwe leden.

Het veteranenbeleid krijgt steeds meer body, waarom het toch wel van belang is zich als lid hiervan op de hoogte te laten stellen.

Sommige leden betaalden nog niet hun contributie over 1991.

Voor hen een reden deze z.s.m. over te maken op postrekeningnummer 258696 t.n.v. VOMI afd. Groningen, W.H. Bosgrasstraat 149 te Oude Pekela of bankrekeningnummer 35.1770.445 t.n.v. J. Fekken, penningmeester VOMI afd. Groningen te Oude Pekela.

Volders.

Afdeling De Veluwe

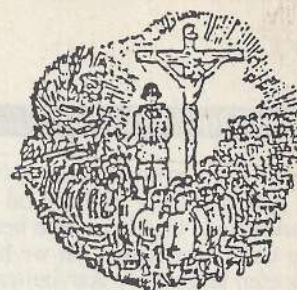
We wisten het toen niet allemaal zo goed, weten het eigenlijk nog niet zo goed. Wel is duidelijk dat noch pacifisten en comfortabel langs de kant zittenden (vaak zijn ze er nog nooit geweest) met ons eergevoel gaan strijken. Het was een hele klus, de belofte op zelfstandigheid door Koningin Wilhelmina gedaan, voor onze kolonieën op een waardige manier, zonder chaos, waar te maken.

Zelfs ondanks een Soekarno! Met trots kunnen we terug zien op een periode van zweten, angst, lol, verdriet, avontuur soms. Maar een periode van winst voor onszelf, wie terugziet op het inventief vermogen "de hap" van hoog tot laag. De winst die we hopelijk kunnen verdisconteren in onze zorg, naar vermogen, voor onze kameraden door het werk van onze VOMI te steunen. Een "hap" te blijven!

Dit zouden onze gevallen ook beslist gewild hebben!

Onze vereniging De Veluwe heeft een goed jaar achter de rug, met goed bezochte en gezellige filmavonden. Vooral de avond in Ede op 30 november werd zeer druk bezocht, meer dan honderd personen en een aantal nieuwe leden!

Er is voor wat betreft sociale contacten

In memoriam

In stilte en met gepaste eerbied brengen wij een laatste Ere-saluut aan:

E.W. Kraal - Zwolle
G.J. Vos - 's-Gravenhage
S.R. Veldhuizen - Gorinchem
J.J. Wildeman - Lage Zwaluwe
L.J. Voogd - Ouddorp
Drs. W.J.P. Uit de Bos - 's-Gravenhage
H.J.J.P. Hoveling - Markelo
J. Haasjes - Meppel
A.C. Rijnsbergen - 's-Gravenhage
J.H. Hendriksen - Arnhem
A.J. Weymans - Oegstgeest
R. Scheringa - Harderwijk
Mevr. Vaessen-Sahurelle - Zeist

en voor alle nabestaanden ons welgemeend medeleven en dat u allen de juiste moed en de kracht mogen vinden dit verlies te dragen.

V.B.

sociale
VOMI

een netwerk van 4 personen ontstaan, die als doorgeefluik fungeren naar de landelijke sociale commissie. Viermaal per jaar komt de landelijke commissie, bestaande uit een bestuurslid per afdeling in Bronbeek bijeen. In onze afdeling hebben we drie gevallen onderhanden en we proberen zelf een steentje bij te dragen of ze door te verwijzen naar de sociale commissie van het hoofdbestuur. In de komende tijd willen we dan nog betere onderlinge contacten bevorderen door met wat kleinere groepen te praten, misschien een "iets" met elkaar uit praten.

Contributie 1991

Gelukkig heeft het grootste gedeelte van onze leden hun bijdrage voor dit jaar reeds betaald. Wij verzoeken echter die leden die hun contributie over 1991 nog niet betaald hebben, die zo spoedig mogelijk te willen overmaken op giro-nummer 39 02 24 t.n.v. de penningmeester van VOMI De Veluwe te Ede. Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

(Vertegenwoordigers Sociale Commissie)

Groningen

H. Volders
20 Nederlandlaan
9501 CC Stadskanaal
tel. 05990 - 1 46 70

Overijssel

J. Timmer
28 Valeriusstraat
7604 CP Almelo
tel. 05490 - 1 94 36

Drenthe

W. Veerman
119 Gravenlanden
9407 JS Assen
tel. 05920 - 4 17 33

Veluwe

H.J. Riemsdijk
268 Vuurdoornstraat
8171 XB Vaassen
tel. 05788 - 31 82

Rivierenland

G.W. Soetekouw
26 Gerststraat
6617 CH Bergharen
tel. 08873 - 19 86

Oost Nederland

J. Bakker
25 Schoolstraat
7471 WS Goor
tel. 05470 - 7 45 74

Brabant Oost

N. den Hollander
218 Staringstraat
5343 GL Oss
tel. 04120 - 2 51 09

Brabant West

G. Offerman
27 Susanna Donk
4707 WN Roosendaal
tel. 01650 - 3 63 43

Utrecht

W.I. Scholten
99 Comeniuslaan
3706 XD Zeist
tel. 03404 - 5 68 38

Zuid Holland Noord

F. van der Meer
118 Londenstraat
2711 DE Zoetermeer
tel. 079 - 41 50 46

Zuid Holland Zuid

J.H. van Breugel
167d Rotterdamseweg
3332 AG Zwijndrecht
tel. 078 - 12 67 52

Noord Holland

J. Harmsen
26 Egelantierlaan
2015 KJ Haarlem
tel. 023 - 24 00 10

Flevoland

F.H.A.M. Frantzen
13 Over Griend
1356 AE Almere
tel. 03240 - 1 89 72

Zeeland

W. Eleveld
22 Rembrandtlaan
4532 HR Terneuzen
tel. 01150 - 1 49 11

Propaganda Fonds Sociale Zorg

Mw. J.M. Holewijn
13 de Goede Hoop
2021 AP Haarlem
tel. 023 - 25 66 16

Coördinatrice/secretaresse

Mw. A.W. Zintinge-Edens
31 van Sandickstraat
7711 HW Nieuwleussen
tel. 05296 - 12 81

Stropdassen en.... postzegels

*Draagt u al een originele VOMI stropdas?
U kunt uw bestelling nu plaatsen door te
gieren aan mevr. J. Holewijn, tel. 023 -
256616. De Goede Hoop 13, 2021 AP
Haarlem. Prijs f 20,- incl. verpakking en
porto. Postrekening 3985547.
De geringe winst die daarop gemaakt wordt
is bestemd voor het Fonds Sociale Zorg
VOMI. Ook zien wij gaarne uw postzegels
tegenmoet.*

DOELSTELLINGEN

Behartigen van ideële, materiële en immateriële belangen van de oud militairen Indië- en Nieuw Guineagangers die bij de Nederlandse strijdkrachten in het voormalig Ned. Oost Indië, thans Indonesië hebben gediend.

Behartigen van de belangen van hun weduwe en wezen alsook van de nagelaten betrekkingen van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of van hen, die tengevolge van dienstverrichtingen invalide werden.

Herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen alsmede van hen, die tijdens of ten gevolge van internering, krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of door de militaire dienst zijn overleden. De vereniging tracht het gestelde doel, los van elke partijpolitieke richting, levensovertuiging of religie te verwezenlijken.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder behoud van onafhankelijkheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrein als de V.O.M.I. bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

Het bestuur is van mening dat de V.O.M.I. open moet staan voor allen die gediend hebben bij de Nederlandse strijdkrachten in het voormalig Nederlands Oost Indië, thans Indonesië met toepassing van de bovengenoemde doelstellingen.

Lidmaatschap

- Een ieder die in het voormalig Ned. Oost Indië/Indonesië in Nederlandse militaire dienst is geweest.
- Weduwe van militairen die aan het bovenstaande onder a voldoen.